

Vsebinsko in finančno poročilo o izvajanju posebnih nalog osrednje območne knjižnice
(Obrazec za poročanje)

Poročevalsko leto 2018

Osnovni podatki

Polni naziv knjižnice:	Mestna knjižnica Ljubljana
Naslov (sedež):	Kersnikova ulica 2, 1000 Ljubljana
Odgovorna oseba:	mag. Teja Zorko
Telefon:	01 308 50 01
Elektronska pošta:	info@mklj.si
Številka pogodbe	3340-18-091005

Vsebine v sklopih posebnih nalog, ki jih je knjižnica izvedla v letu 2018:

Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij	☒
Strokovna pomoč knjižnicam območja	☒
Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	☒
Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva s svojega območja	☒

Ocena izvedenih posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2018¹

MKL je osrednja območna knjižnica za osrednjeslovensko knjižnično regijo in izvaja naloge območnosti za osem osrednjih knjižnic (Knjižnica Domžale, Knjižnica Litija, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Logatec, Mestna knjižnica Grosuplje, Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnica Medvode).

- **Mestna knjižnica Ljubljana kot knjižnica glavnega mesta razvija svojo dejavnost na način, ki je izrazito razvojno naravnano. Velik del njenega rednega dela se vklaplja tudi v program izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice in pomeni dodano vrednost pri razvoju dejavnosti knjižnic na območju. Razvojno delo in izvajanje dejavnosti, ki se odražajo v prijavljenem programu, tako presegajo izpolnjevanje zakonsko predpisanih štirih posebnih nalog osrednje območne knjižnice in so financirani s strani ustanoviteljice Mestne knjižnice Ljubljana.**
- Nakup specializiranih elektronski virov in izobraževanje za njihovo uporabo za knjižničarje območja in končne uporabnike.
- Na nacionalni ravni smo tovrstna izobraževanja nadgradili z v letu 2011 novoustanovljeno Delovno skupino za e-vire OOK (Rastem z e-viri). Nadaljevali smo s promocijo podatkovnih zbirk tudi preko skrbnikov zbirk in na socialnih omrežjih.
- Obdelali in opremili smo gradiva, ki ga je MKL prejela kot z Zakonom o obveznem izvodu določena depozitarna ustanova za obvezni izvod, s čimer je postala prejemnik obveznega izvoda tistih publikacij, ki jih sofinancirajo javne ustanove iz proračunskih sredstev.
- Uporabnikom knjižnic Osrednjeslovenskega območja smo zagotavljali brezplačno medknjižnično izposajo strokovnega in študijskega gradiva, storitev pa smo v sodelovanju s preostalimi OOK-ji cenovno optimizirali z izbiro drugega distributerja paketnih pošilk.
- Nadgrajevali smo vzpostavljeni model svetovanja, obveščanja in informiranja na območju.
- V skladu s strateškimi smernicami smo aktivno vključevali knjižnice območja v različne projekte MKL. Posledično bodo knjižnice območja še v večji meri vključene v strokovne

¹ Pri vsaki izvedeni posebni nalogi OOK navedite dosežene letne cilje, kratek opis in obseg naloge ter ocenite učinke oziroma dosežene rezultate.

tokove, v katerih MKL često orje ledine. Izpostavljamo projekt Infotočke e-gradiv javnih oblasti.

- V letu 2018 smo pripravili pregled stanja Osrednjeslovenskega območja na podlagi podatkov za leto 2017. Zbrani so bili podatki za potrebe nadaljnjih analiz stanja lokalnih skupnosti na nivoju občin, kakor tudi demografskih in socialno-ekonomskih kazalcev posameznih območji, ki jih pokrivajo knjižnične mreže posameznih regij.
- Knjižnicam regije smo svetovali na celotnem področju knjižnične dejavnosti ter pri načrtovanju lokalnih računalniških omrežij in urejanju lokalnih informacijskih sistemov.
- Organizirali smo nacionalni domoznanski festival Domfest, peti po vrsti, z naslovom »Domoznanstvo v lokalni skupnosti – prostor sinergije in sodelovanja«, s čimer smo obeležili tudi Evropsko leto kulturne dediščine 2018.
- V letu 2018 smo s strokovnim posvetovanjem Knjižnica, srce mesta obeležili 70-letnico Pionirske in mladinskega knjižničarstva, na katerem smo osvetlili temeljno poslanstvo slovenskega mladinskega knjižničarstva.
- Sodelovali smo s šolskimi knjižnicami na območju in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake, v obliki mesečnih Strokovnih sred v organizaciji Centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo. V letu 2018 je pri projektu MKL »Poletavci – poletni bralci« uspešno sodelovalo šest knjižnice območja, štiri od njih pa so se pridružile tudi projektu Naj Poletavci.
- Nadaljevali smo s permanentnim izobraževanjem na območju ter izobraževanjem za nove naloge v knjižnicah na tematiko napredne uporabe orodij za delo s preglednicami in analizo podatkov (MS Excel) ter napredne uporabe orodij in znanj za učinkovito delo z besedilnimi vsebinami in podatki ter njihove predstavitve (MS Word, MS PowerPoint, promocije na družbenih omrežjih), ponudili smo izobraževanja za specifična znanja v knjižnicah (oblikovanje tiskovin, knjigoveštvo). Ponudili smo znanja za napredno uporabo programskih orodij za obdelava fotografij, oblikovanje tiskovin za knjižnico, in svetovanja za branje. Posebno izpostavljamo delavnico napredovanja v bibliotekarstvu, vsebine s področij e-virov, e-demokracije, e-zakonodaje in e-zdravja, ter predstavitev in promocijo knjižnic na družbenih omrežjih.
- Pričeli smo s praktičnim usposabljanjem in promocijo vsebin Informacijske točke za e-gradiva javnih oblasti za koordinatorje izvajanja posebnih nalog OOK iz drugih območij Slovenije v okviru Učnega centra MKL, kar je korak k prepoznavanju Učnega centra MKL kot izobraževalnega centra tudi za potrebe usposabljanja za znanja, potrebna za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice.
- V letu 2018 smo dopolnili podatkov o stanju mreže na dan 31. 12. 2017 - kontrola podatkov in analiza dostopnosti na posameznih območjih OOK.
- MKL je bila priključena skupini osmih knjižnic, ki so od oktobra 2017 do junija 2018 v okviru Združenja splošnih knjižnic izvedle pilotni projekt skupne nabave in obdelave knjižničnega gradiva.
- Nadaljevali smo s projektom priprave predlog dinamičnih spletnih strani splošnih knjižnic (v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper in Osrednjo knjižnico Celje). Sodelovanje pri preostalih skupnih projektih vseh slovenskih OOK.
- Sodelovali smo z drugimi slovenskimi območnimi knjižnicami pri skupnih projektih in se udeleževali sestankov in delavnic koordinacije območnosti v NUK-u.
- Nadaljevali smo z izvajanjem programa izmenjave knjižničarjev začetnikov v stroki in strokovnih delavcev med Mariborsko knjižnico in MKL.
- Svetovali smo pri načrtovanju lokalnih računalniških omrežij in urejanju lokalnih informacijskih sistemov.
- Spodbujali in svetovali smo knjižnicam območja pri pripravi projektov digitalizacije.
- Z redatorsko službo smo aktivno delovali na regijskem portalu KAMRA.
- Nadaljevali smo s projektom »Bilo je nekoč v našem kraju« (v okviru Kamre), ki spodbuja sodelovanje knjižnic osrednjeslovenske regije z lokalnim okoljem.
- Vsebinski načrt Kamre za leto 2018 je bil izpolnjen s strani MKL in s strani knjižnic regije.
- Sodelovali smo v ekspertni skupini za domoznanstvo pri koordinaciji OOK NUK.
- V letu 2017 smo nadaljevali z izvajanjem projektov digitalizacije, v okviru izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice smo digitalizirali slovenske knjig iz obdobja 1800 – 1850, zajeta so tudi dela slovenskih avtorjev in prevodi v slovenščino. Izbor smo dopolnili z nemškimi domoznanskimi monografijami iz obdobja 1851 – 1900 in tematskim

izborom domoznanskih bibliografij s področja gospodarstva, industrije, verstva in šolstva. Prvotno načrtovani korpus tovarniških časopisov smo zaradi kompleksnosti razreševanja avtorskih pravic prenesli v letu 2019.

- Knjižnicam območja smo dali na voljo del namenskih sredstev za digitalizacijo in sicer v obliki projekta financiranja digitalizacije lokalnih vsebin za objavo na portalu Kamra, v okviru katerega je šest knjižnic digitaliziralo gradivo lokalnega pomena in ga objavilo v obliki ene ali več digitalnih zbirk na portalu Kamra.
- Knjižnice regije imamo interne Pravilnike o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva, ki so usklajeni z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva NUK. Knjižnice regije smo se dogovorile o internem postopku obveščanja o izločenem gradivu med knjižnicami regije glede na 13., 14. in 15. člen Navodil NUK. Z navodili za izločanje gradiva iz leta 2010 bomo usmerjali izločeno knjižnično gradivo iz knjižnic osrednjeslovenske regije.
- Splošne knjižnice pogosto prejemamo darove bralcev. Le-ti gradiva ne ponudijo tudi nacionalni knjižnici, ki je nacionalni zavezanec za hrambo t. i. slovenike. V kolikor knjižnice tovrstnih izvodov knjižničnih darov ne uvrstijo v svoje zbirke, jih spodbujamo, da jih v koordinaciji z MKL posredujejo v NUK-ov repozitorij obveznih izvodov, če jih tam še ni.

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij²

1.1 območna zbirka, obseg dejavnosti, dostopnost in promocija zbirke			
V letu 2018 je bil poudarek na nabavi elektronskih virov, do konca oktobra naročeni zbirki založnika Lexpera smo nadomestili z zbirko Tax-Fin-Lex. Vse zbirke so bile za uporabnike splošnih knjižnic Osrednjeslovenskega območja dostopne preko oddaljenega dostopa. Nadaljevali smo s promocijo podatkovnih zbirk tudi preko skrbnikov zbirk in na socialnih omrežjih. Povečan in zahtevnejši izbor knjižnega gradiva smo OOK-ji v letu 2018 zagotavljali le z obveznim izvodom.			
Javna dostopnost dokumentov (vpišite spletni naslov)	Spletni naslov: http://www.mklj.si/o-nas/informacije-javnega-znacaja		
Upravljanje knjižnične zbirke	Spletni naslov: http://www.mklj.si/o-nas/pravilniki/item/327-pravilnik-o-upravljanju-knjiznicne-zbirke		
Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva	Spletni naslov: http://www.mklj.si/o-nas/pravilniki/item/327-pravilnik-o-upravljanju-knjiznicne-zbirke		
Seznam knjižničnega gradiva (sredstva OOK)	Spletni naslov: http://www.mklj.si/o-nas/obmocnost		
Izvajanje brezplačne medknjižnične izposoje znotraj območja OOK	OOK→OK	OK→OOK	OK→OK
	☒	☒	☒
Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika	OOK→OK	OK→OOK	OK→OK
	☒	☒	☒
Posebne zbirke regionalnega značaja (navedite novosti)			
<ul style="list-style-type: none"> • Goethejev kotiček, ki ima svoj prostor v pritličju Knjižnice Otona Župančiča, kjer je uporabnikom za izposajo na voljo aktualna nemška literatura in časopisi. 			
Domoznanska zbirka regionalnega značaja (navedite novost)			
<ul style="list-style-type: none"> • Ni bilo novosti v letu 2018. 			
Naročene podatkovne zbirke (naslovi, dostopnost, cena)			
<ul style="list-style-type: none"> • IUS-INFO in FinD-INFO, dostopno preko dostopa na daljavo (naročeno do 31. 10. 2018), cena: 11.664,71 EUR, • Tax-Fin-Lex, dostopni preko dostopa na daljavo (naročeno od 1. 11. 2018), cena: 5.831,60 EUR, • PressReader, dostopna preko dostopa na daljavo, cena 7.409,90 EUR. 			

² Vsebinsko vpišite v bela polja.

Učinki in doseženi rezultati:

V letu 2018 je bil poudarek na nabavi elektronskih virov, podaljšali smo naročnino za zbirko PressReader (dostop omogočen od leta 2015 dalje). Zbirka se je izkazala za zelo ustrezno za potrebe uporabnikov slovenskih splošnih knjižnic. Po zgledu Mestne knjižnice Ljubljana, Osrednje knjižnice Celje in Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, ki smo zbirko naročile v letu 2015 se je zaradi pozitivnega odziva uporabnikov vseh treh knjižnic, so se za naročilo zbirke v letu 2016 odločile tudi preostale slovenske osrednje območne knjižnice, ki ravno tako beležijo pozitiven odziv. Težavna je le njihova cenovna politika, saj se vsako leto dostop do zbirke draži v skladu z založnikovo strategijo približevanja cen neprofitnih dostopov (v sklop katerih sodimo tudi knjižnice) k cenovnemu okvirju, ki velja za komercialne zakupnike vsebin (navadno večji poslovni subjekti, ki dostop nudijo svojim strankam, npr. hoteli). Cena za zbirko se je tako v treh letih povečala za več kot 50 %. Tako po letu 2018 ne načrtujemo višanja cene za dostop do zbirke PressReader.

Za potrebe zagotavljanja dostopa do pravnih, davčnih in finančnih vsebin, smo ponovno pripravili pregled ponudb obeh slovenskih ponudnikov portalov s tovrstnimi vsebinami in se na podlagi primerjave, kakor tudi rezultatov testnega dostopa do zbirk založnika Tax-Fin-Lex ter mnenj knjižnic območja odločili, da sklenemo naročnino na zbirko založnika Tax-Fin-Lex, ki je vsebinsko nadomestila ponudbo založnika Lexpera (dostop do njihovih vsebin smo knjižnicam območja omogočili do 31. 10. 2018).

Dostop do naročenih zbirk je bil preko oddaljenega dostopa omogočen za vse knjižnice regije. Kot je razvidno iz podatkov skrbnikov dostopa na daljavo za slovenske splošne knjižnice - Centra za informacijske storitve pri NUK je skoraj petina vseh uporabnikov storitve (19 %) dostopala iz knjižnic Osrednjeslovenskega območja. Podatku da je bilo 18 % vseh prijav v zbirke preko oddaljenega dostopa iz knjižnic Osrednjeslovenskega območja pa je potrebno dodati pojasnilo, da orodje za beleženje uporabe dostopa na daljavo EZProxy meri le prvi dostop do strežnika za oddaljeno prijavo, nadaljnje prehajanje med posameznimi zbirkami, ki jih knjižnice omogočamo preko dostopa na daljavo pa žal s tem orodjem ni možno spremljati, tako da število prijav ni najbolj relevantno in primerljivo.

Podatke o uporabi podatkovnih zbirk preko oddaljenega dostopa smo za leto 2018 pridobili s pomočjo orodja SawMill Analytics (<https://www.sawmill.co.uk/>), ki so ga v NUK-ovi Enoti za uporabniške storitve prevedli in prilagodili za analiziranje statistik uporabe naročenih e-podatkovnih virov. Omogoča pregled in analizo uporabe na podlagi različnih parametrov – časovne uporabe, vsebinske uporabe, glede na opremo uporabnikov (operacijski sistem, brskalnik, zaslonke nastavitve, ipd.), pregled uporabnikov (IP naslovi, geopozicioniranje, pregled obiskov na podlagi članskih števil), statistiko pregleda uporabe zbirk po ponudnikih, pregled uporabe po območnih knjižnicah itd. Orodje omogoča spremljanje prijav preko strežnika za oddaljeni dostop EZProxy, ne omogoča pa podrobnejših statistik o uporabi posameznih zbirk, saj morajo te podatke zagotoviti ponudniki sami in jih neposredno posredovati knjižnicam. V letu 2018 je prišlo do težav pri zagotavljanju statističnih podatkov o uporabi zbirk EBSCOhosta, saj ponudnik ni omogočil statističnih podatkov za vse posamezne zbirke, posledično ni moč primerjati statistik uporabe zanje s podatki iz preteklih let.

Nadaljevali smo s promocijo podatkovnih zbirk tudi preko skrbnikov zbir in na socialnih omrežjih. Zbirke predstavljamo s pomočjo promocijskih multimedijских gradiv, poseben poudarek je namenjen zbirki PressReader, ki omogoča branje več kot 7.000 časnikov in revij iz celega sveta, med drugim tudi slovenskega Večera, Dnevnika in Nedeljskega dnevnika.

Dostop do podatkovnih zbirk je od januarja 2017 omogočen le preko dostopa na daljavo, saj tako odpade zamudno ažuriranje seznamov naročniških IP naslovov regijskih knjižnic za uporabo elektronskih zbirk, hkrati pa na tak način omogočamo preprost dostop, ne glede na njihovo lokacijo.

Med prioritete je sodila tudi za končnega uporabnika brezplačna medknjižnična izposoja (MKI) za strokovno in študijsko gradivo. Sodelovali smo pri pripravah na usklajene postopke izvedbe brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika na območju celotne Slovenije, vse potrebne dogovore je vodila in za potrebe vseh OOK vodila Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem. V maju 2016 je bil sklenjen sporazum z novim distributerjem, podjetjem EKDIS. Prehod na drugega ponudnika je bil zelo uspešen. Zanimiva je primerjalna statistika stroškov, saj so se nam stroški ob prehodu na novega ponudnika precej znižali, skoraj za polovico na posamezni paket. Kljub dejstvu, da smo v letu 2018 knjižnice med seboj posredovale več paketov, kot je bilo prvotno načrtovano (1.500) in da so bile vključene v izposajo vse knjižnice območja, so zaradi že omenjenega znižanja stroška na posamezno pošiljko odobrena sredstva zadostovala za pokritje stroškov posredovanja 1.652 pošiljk preko območnostne brezplačne medknjižnične izposoje. Za prihodnje obdobje je bila s strani splošnih knjižnic predlagana tudi nadgradnja storitve v obliki dvonivojskega načina zagotavljanja brezplačne MKI in sicer najprej možnost MKI izven meja območja

(npr. drugi OOK), nato pa MKL med vsemi območji, oz. na nacionalnem nivoju. Sistem medknjižnične izposoje z izvajalcem EKDIS se bo nadaljeval v skladu s triletno pogodbo tudi do meseca maja 2019, postopke za sklenitev konzorcijske pogodbe za novo obdobje pa smo pričeli že v jeseni 2018. V letu 2018 je bila revidirana in v februarju 2019 podpisana Konzorcijska pogodba o sodelovanju pri izbiri izvajalca poštnih in z njimi povezanih storitev v okviru projekta izvajanja brezplačne medknjižnične izposoje za uporabnike splošnih knjižnic med vsemi slovenskimi osrednjimi območnimi knjižnicami.

Obdelali in opremili smo gradivo, ki ga MKL prejema kot z Zakonom o obveznem izvodu določena depozitarna ustanova za obvezni izvod, s čimer je postala prejemnik obveznega izvoda tistih publikacij, ki jih sofinancirajo javne ustanove iz proračunskih sredstev. Obvezni izvod je pomemben pri pridobivanju gradiva v MKL in bo imel za posledico oblikovanje novih zbirk gradiva, ki bodo pomembne za celotno območje. Tako smo povečan in zahtevnejši izbor knjižnega gradiva tudi v letu 2018 zagotavljali z obveznim izvodom.

Mesečno obveščanje knjižnic območja o novem gradivu prek spletne strani knjižnice.

2. Strokovna pomoč knjižnicam na območju

(podrobnejši opisi in izdelave strokovnih elaboratov za osrednje knjižnice na območju za potrebe knjižnične dejavnosti npr. širitev knjižnične mreže, vzpostavitev novih izposojevališč, oprema IKT...) v prilogah na koncu

2.1 svetovalno delo za območje OOK

- Knjižnicam regije smo svetovali na celotnem področju knjižnične dejavnosti ter pri načrtovanju lokalnih računalniških omrežij in urejanju lokalnih informacijskih sistemov,
- nadaljevali smo z redno komunikacijo s splošnimi knjižnicami območja, ki je po svoji obliki svetovalne in posvetovalne narave,
- uredniško delo v okviru Kamre,
- redna komunikacija s knjižnicami regije.

2.1.1 strokovno usposabljanje zaposlenih iz knjižnic na območju

- Izvedli smo izobraževanja strokovnih delavcev na območju ter izobraževanjem za nove naloge v knjižnicah po programi Učnega centra MKL (program v prilogi 3):
 - obdelava fotografij - Gimp, FastStone Viewer (7. 3. 2018), 8 udeležencev,
 - napredna uporaba orodij za namizno založništvo MS Publisher (9. 4. 2018), 3 udeleženci,
 - napredna uporaba orodij in znanj za učinkovito delo z besedilnimi vsebinami in podatki, ter njihove predstavitve MS Word (4. 4. in 9. 5. 2018), 9 udeležencev,
 - napredna uporabe orodij za delo s preglednicami in analizo podatkov MS Excel (23. 4. in 16. 5., 2018), 13 udeležencev,
 - knjigovestvo za hitro in enostavno popravilo knjig v knjižnici (24. 5. in 4. 10. 2018), 9 udeležencev,
 - izobraževalna delavnica oblikovanje tiskovin za knjižnico v dveh delih (10. 5. in 28. 5. 2018), 9 udeležencev,
 - strategije iskanja knjižnega in neknjižnega gradiva (14. 3. in 11. 10. 2018), 8 udeležencev,
 - izpopolnjevalna delavnica »Sam svoj lektor« (29. 3., 23. 5., 3. 10. in 24. 10. 2018), 34 udeležencev,
 - kako pripraviti razstavo (24. 9. 2018), 25 udeležencev,
 - (ne)formalna biblioterapija in svetovanje za branje (28. 11. 2018), 16 udeležencev,
 - izobraževanje za uporabo 3D tiskalnika (20. 3. in 11. 12. 2018), 16 udeležencev,
 - izobraževanje na temo vodenja in motiviranja zaposlenih v knjižnici (15. 5. 2018), 11 udeležencev,
 - organizirali izobraževanje »Kako uporabniki dobijo leposlovje zase« (20. 9. 2018), 23 udeležencev,
 - izobraževanje o iskanju knjig za otroke v predšolskem obdobju (15. 3. 2018), 24 udeležencev,
 - izobraževanje glasba in glasbila pri urah pravljic (28. 3. 2018), 21 udeležencev,
 - izobraževanje o pripravi in izvedbi ur pravljic (19. 4. 2018), 12 udeležencev,
 - izobraževanje o videoprodukciji (29. 5. 2018), 13 udeležencev,
 - izobraževanje za uporabo nacionalnega portala za izposajo e-knjig Poti do e-knjig v Biblosu (30. 5. in 17. 10. 2018), 17 udeležencev,
 - napredovanja v bibliotekarstvu (11. 1. in 8. 11. 2018), 18 udeležencev, soizvajalec izobraževanja je bil Aleš Klemen,
 - Učni center MKL se je v letu 2018 pričel vzpostavljati kot kompetenčni center za izobraževanje

knjižničarjev regije in OOK. Organizirali smo usposabljanje za OOK »Infotočka e-gradiv javnih oblasti« v treh delih (11. 4., 25. 4. in 16. 5. 2018), udeležilo se ga je 22 knjižničarjev. V tem okviru smo organizirali tudi izobraževanje »Predstavitve in promocija knjižnic na družbenih omrežjih« (16. 11. 2018), ki se je ga je udeležilo 19 knjižničarjev.

- Organizirali smo nacionalni domoznanski festival Domfest, peti po vrsti, z naslovom »Domoznanstvo v lokalni skupnosti – prostor sinergije in sodelovanja«, s čimer smo obeležili tudi Evropsko leto kulturne dediščine 2018. Udeležilo se ga je 103 knjižničarjev, podrobnejše poročilo je v prilogi 6. Predstavitve so javno dostopne na Multimedijem centru MKL preko URL naslova: <http://tinyurl.com/domfest>.
- Aprila 2018 so bile knjižnice območja vabljene na posvetovanje »Knjižnica, srce mesta: ob 70-letnici Pionirske in mladinskega knjižničarstva« (134 udeležencev), na katerem smo osvetlili temeljno poslanstvo mladinskega knjižničarstva. V ta namen smo povabili eminentne strokovnjake z različnih področij znanosti in kulture, ki so spregovorili o pomembnosti prenosa vrednot in vedenja o svetu na mlajše generacije. Predstavitve so javno dostopne na Multimedijem centru MKL preko URL naslova: <http://tinyurl.com/knjiznicascemesta2018>.
- Za slovenske splošne knjižnice smo v sodelovanju s pravno službo Mestne knjižnice Ljubljana pripravili izobraževanje »Varovanje osebnih podatkov« (19. 6. 2018), udeležili se ga je 47 strokovnih knjižničarjev iz celotne Slovenije.
- V sodelovanju s CMEPIUS smo gostili brezplačno delavnico za knjižničarje (ne le splošnih knjižnic) iz osrednjeslovenskega območja »Pomoč pri prijavih na razpise ERASMUS+ 2019«, udeležilo se ga je 7 knjižničarjev.
- Gostili smo predstavitev »Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice«, ki so jo za slovenske splošne knjižničarje v Mestni knjižnici Ljubljana 25. 10. 2018 pripravili člani Delovna skupina za strokovna priporočila splošnih knjižnic pri Nacionalnem svetu za knjižnično dejavnost. Udeležilo se je 35 knjižničarjev.
- Knjižničarje območja smo povabili tudi k udeležbi na predavanju »Varstvo osebnih podatkov v luči nove direktive EU«, ki je bila organizirana 9. 1. 2018 v okviru Bibliotekarskega izobraževalnega centra NUK in organizaciji koordinacije dejavnosti OOK pri CeZaR NUK. Predstavljena je bila uredba GDPR in kako le-ta vpliva na delo knjižnic.
- Knjižnice območja so bile povabljene tudi na delavnico »ABC moderiranja: osnovne tehnike in veščine vodenja skupinskih procesov«, ki je bila organizirana 6. 3. 2018 v okviru Bibliotekarskega izobraževalnega centra NUK in organizaciji koordinacije dejavnosti OOK pri CeZaR NUK. Cilj delavnice je bil spoznati in preizkusiti osnovne modele, tehnike in veščine, ki so uporabni za uspešno načrtovanje in vodenje delavnic, sestankov in izobraževalnih procesov.
- Za knjižnice območja je bil v okviru Bibliotekarskega izobraževalnega centra NUK in organizaciji koordinacije dejavnosti OOK pri CeZaR NUK 15. 10. 2018 organiziran zanje brezplačni seminar na temo priprave prijav na projekte. Predstavljene so bile možnosti pridobivanja sredstev za nove storitve knjižnic na domačih in mednarodnih razpisih, ter glavni elementi prijave.
- Tudi v letu 2018 je bilo v okviru Bibliotekarskega izobraževalnega centra NUK in organizaciji koordinacije dejavnosti OOK pri CeZaR NUK predstavitev dobrih praks (6. 12. 2018). Predavatelj Domen Savič je predstavil prispevek »Medijska pismenost: med digitalnim orodjarstvom in aktivnim državljanstvom«, Urška Lobnikar Paunovič, direktorica javnega zavoda Valvasorjeva knjižnica Krško, je predstavila konferenco Next Library, Aleš Klemen, koordinator območnosti v MKL pa je predstavil svoje vtise z letne konference ALA 2017 z naslovom »Kako ameriški knjižničarji preoblikujejo svoje knjižnice«.
- Knjižnice so bile povabljene k sodelovanju na t. i. »Dnevu spletnega anketiranja 2018«, ki je septembra 2018 v organizaciji Centra za družboslovno informatiko potekalo na FDV UL z vodilno temo »varovanja osebnih podatkov iz vidika nove evropske Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov (GDPR) v povezavi s spletnimi anketami« in s prenovljenimi praktičnimi tematskimi seminarji izbranih novih funkcionalnosti za učinkovito izvedbo celostnega spletnega anketiranja.
- Knjižničarji regije so bili v sklopu Strokovnih sred vabljene tudi na okroglo mizo »Podoba mladinskega knjižničarstva danes«, ki je v Mestni knjižnici Ljubljana potekala marca 2018 (44 udeležencev), v okviru izobraževalnega dela pa tudi na strokovnim sredam, posvečenim novi bralni sezoni (72 udeležencev), novemu ciklu Slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviza (79 udeležencev), predstavitvi Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig 2018 (77 udeležencev) in pogovoru z dobitniki priznanja Zlata hruška (42 udeležencev).
- V sodelovanju z glavnim uredništvom portala Kamra imamo pripravljen program izobraževanja knjižničarjev regije za uporabo administracije medregijskega domoznanskega portala Kamra v

<p>obliki praktično naravnane delavnice. V letu 2018 smo izobraževanje izvedli za eno regijsko vnašalko.</p>
<p>2.1.2 promocija območnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stalna spletna promocija modula za prispevke uporabnikov Album Slovenije na Kamri za knjižničarje območja na primeru uporabe Albuma Ljubljane. • Sodelovali smo pri promociji knjižnice na Noči knjige, Dnevu MKL in Dnevu za Poletavce. • Za ciljno skupino starejših uporabnikov smo pripravili natečaj za najboljšo zgodbo iz lokalnega okolja Zgodbe mojega kraja, ki je potekal na regionalnem nivoju (priloga 8). • Predstavitve nalog območnosti skupinam študentom bibliotekarstva in novo zaposlenim v MKL; predstavitev območnosti v okviru strokovnih obiskov kolegov iz tujine – študentkama bibliotekarstva iz Češke, ki smo ju gostili v okviru trimesečnega programa mobilnosti študentov ERASMUS+ in drugim kolegom iz tujine, ter na strokovnih srečanjih, kjer je koordinator območnosti predstavljal izsledke, ki izhajajo iz izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice. • Objavljanje seznama gradiva kupljenega iz sredstev OOK na spletnih straneh MKL (http://www.mklj.si/o-nas/obmocnost). • Omogočanje dostopa do vsebin informacijske točke za e-gradiva javnih oblasti MKL v obliki povezave na spletnih straneh splošnih knjižnic Osrednjeslovenskega območja, ki hkrati služi kot izhodišče za usposabljanje njihovih uporabnikov in permanentno (samo)izobraževanje njihovih zaposlenih. • Vsebine Mestne knjižnice Ljubljana, objavljene na portalu Kamra, smo promovirali preko ustaljenih kanalov. Hkrati smo izvajali promocijo vsebin iz vseh območij na Kamri preko Kamrinega Twitter profila.
<p>2.1.3 sodelovanje z nacionalno knjižnico</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redna komunikacija s koordinatorico območnosti pri NUK. • V sodelovanju s Centrom za razvoj knjižnic pri NUK nadaljevanje dopolnjevanja podatkov o stanju mreže na dan 31. 12. 2017 v okviru projekta »Prostorska analiza knjižnične mreže na primeru«, ki preko spletnega orodja omogoča analizo dostopnosti mreže splošnih knjižnic in izvedbo nadaljnjih prostorskih analiz za mreže območij slovenskih OOK.
<p>2.2 vsebinska opredelitev in izbor projektov (območje, država)</p>
<p>2.2.1 lastni projekti OOK za potrebe celotnega območja</p> <p>Mestna knjižnica Ljubljana kot osrednja območna knjižnica na območju pripravlja projekte, ki jih preko sodelovanja s knjižnicami območja in glede na njihov interes razširja na uporabnike osrednjeslovenskega območja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Model beleženja posredovanih informacij, • Aplikacija za izterjavo gradiva, • Knjižnica za družine, • Smernice za starejše, • Smernice za mlade, • Smernice za brezposelne, • Strategija pridobivanja sponzorjev, • Knjižnica in socialna omrežja, • Slovenski knjižnično-muzejski MEGAkviz, • Spremljanje prireditev in izobraževanj, • Koncept razvoja in dela z etničnimi skupinami, • Informacijska točka e-gradiv javnih oblasti, • Katalog znanja s področja IKT, • E-priročnik za pripravo strateškega načrta, • Pametne finance – finančno opismenjevanje mladostnikov, • Medijsko opismenjevanje mladostnikov, • Uvajanje videoiger v knjižnico, • Mesto bere, • Bralni krog – spodbujanje branja med starejšimi, • Dejavnosti za izboljšanje zdravstvene pismenosti uporabnikov knjižnice, • Poletavci in NajPoletavci.

Na podlagi primerov dobrega odziva strokovne javnosti na v letu 2014 pričeti projekt vzpostavljanja Informacijske točke za e-gradiva javnih oblasti smo v letu 2016 v okviru izvajanja nalog OOK pričeli s praktičnim izvajanjem predstavitev uporabnosti informacijske točke za e-gradiva javnih oblasti, ki je bila postavljena na spletni strani osrednje območne knjižnice (<http://www.mklj.si/infotocka-e-gradiv>) ter jih nadaljevali tudi v letu 2018.

V sodelovanju z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo smo izvedli raziskavo - študijo uporabnikov prireditev za odrasle, na podlagi katere je bil na spletni strani MKL objavljen dokument »Obiskovalci prireditev za odrasle in njihova izkušnja«, za leto 2019 pa načrtujemo objavo in predstavitev smernic za načrtovanje in vrednotenje uporabniške izkušnje v splošnih knjižnicah na primeru prireditvenih dejavnosti.

2.2.2 skupni projekti OOK v sodelovanju z OK območja

- Projekt Dan zbiranja spominov je prešel v redno dejavnost knjižnic kot permanentna storitev zbiranja spominov za uporabnike, ki gradivo prinesejo v knjižnico za takojšnjo digitalizacijo. Tudi kot promocijska podpora Albumu Slovenije / Albumu Ljubljane.
- Namesto projekta »Moja ulica«, ki je uspešno tekel vse od leta 2010, smo zasnovali nov projekt z naslovom »Bilo je nekoč v našem kraju«, v okviru katerega smo skupaj s knjižnicami regije iskali zanimive zgodbe, povezane z lokalno zgodovino ter prebivalci posameznega kraja, jih zapisali in objavili na portalu Kamra.
- V sodelovanju s knjižnicami območja smo pripravili precej odmeven regijski domoznanski natečaj za najboljšo zgodbo z naslovom »Zgodbe mojega kraja: o njegovih ljudeh, zgodovini, naravni in kulturni dediščini« 2018.
- Poletavci – poletni bralci in NajPoletavci (sedaj pri projektu MKL sodeluje kar šest izmed osmih knjižnic območja).
- Pilotna nabava in obdelava knjižničnega gradiva MKL in Mestne knjižnice Grosuplje.
- Pripravili smo letni načrt domoznanskih zgodb in svetovali lokalnim urednikom vsebin pri pripravi in izvedbi projektov v njihovih knjižnicah. Na temo Albuma Slovenije smo pripravili praktične predstavitve za različne ciljne skupine uporabnikov.
- Vsebine Mestne knjižnice Ljubljana, objavljene na portalu Kamra, smo promovirali preko ustaljenih kanalov. Hkrati smo izvajali promocijo vsebin iz vseh območij na Kamri preko Kamrinega Twitter profila.

2.2.3 skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi OOK (nacionalni nivo)

- Koordinirali smo pripravo in izvedbo nacionalnega domoznanskega festivala Domfest 2018.
- Rastem z e-viri in sodelovanje predstavnika MKL pri pogajanjih za nakup e-podatkovnih zbirk v povezavi s COSEC-om (konzorcij OOK za nakup e-virov).
- Sodelovanje pri projektu spletnega portala Dobreknjige.si s priporočilno kakovostno literaturo.
- MKL je bila priključena skupini osmih knjižnic, ki od oktobra 2017 do junija 2018 v okviru Združenja splošnih knjižnic izvajala pilotni projekt skupne nabave in obdelave knjižničnega gradiva. MKL je po zaključku projekta na nacionalni ravni še dalje sodelovala z Mestno knjižnico Grosuplje pri izvajanju skupne nabave in obdelave knjižničnega gradiva.
- Pod okriljem Združenja splošnih knjižnic smo nadaljevali smo s projektom priprave skupnega portala slovenskih splošnih knjižnic (v sodelovanju z Mariborsko knjižnico, Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper in Osrednjo knjižnico Celje).
- Strokovno smo sodelovali z Združenjem splošnih knjižnic (poseben poudarek tudi na delu v okviru skupine za COBISS).

2.2.4 skupni projekti mednarodnega sodelovanja (samo navedite projekte)

- Sodelovanje s Knjižnicami grada Zagreba pri različnih projektih (v letu 2016 podpisan dvostranski sporazum o sodelovanju med MKL in KGZ). Nadaljujemo z bralnim projektom za mlade, ki ga MKL pripravlja v sodelovanju s Knjižnicami grada Zagreba, ki bi lahko služil kot dobra praksa za delo v knjižnicah območja.
- Sodelovanje v projektu Forum Naple (National Authorities on Public Libraries in Europe) v programu sestrskih knjižnic: Regijska knjižnica iz Kaunasa (Litva) in Regijska knjižnica iz Krakova (Poljska).
- Priprave in izvedba usposabljanja za moderatorje družinske pismenosti v MKL, v sodelovanju z Mestno knjižnico Kranj.
- Izmenjava primerov dobre prakse z evropskimi splošnimi knjižnicami (Luisenbad, Berlin; Knjižnica

<p>Il était une fois, Luksemburg – knjižnica organizira koticke za otroke do 12. leta starosti v 19 jezikih, od leta 2015 tudi v slovenskem jeziku).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadaljevanje sodelovanja v mednarodnem projektu IFLA - IBBY, z naslovom World through the Picture Books. • Sodelovanje z Gradsko knjižnico i čitaonico Pula in Osrednjo knjižnico Celje pri pripravi razstave Pulj pred prvo svetovno vojno. • Organizacija strokovnega ogleda in koordinacija predstavitev Mestne knjižnice Kranj, Mariborske knjižnice, Knjižnice Domžale, Mestne knjižnice Grosuplje in Narodne in univerzitetne knjižnice za študentki z Masarykove univerze (Brno, Češka), ki smo ju v MKL gostili spomladi 2018 v okviru trimesečnega programa mobilnosti študentov Erasmus+.
<p>2.3 sodobne informacijske storitve za uporabnike, ki se izvajajo na posameznem območju OOK ali v vsej državi</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Dostop na daljavo do naročenih podatkovnih zbirk preko protokola EZProxy. • Aplikacija za beleženje informacij. • Aplikacija Izterjave – evidenca neizterjanih terjatev.
<p>2.4 analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti, analize razvojnih potreb glede informacijske tehnologije, računalniških sistemov in digitalizacije območju</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Analiza ponudb obeh slovenskih ponudnikov portalov s pravnimi, davčnimi in finančnimi vsebinami. • Pregled stanja Osrednjeslovenskega območja na podlagi podatkov za leto 2017. • Analiza statistike uporabe nakupa podatkovnih zbirk iz sredstev OOK 2018. • Sodelovanje z OOK in knjižnicami območja pri pripravi akcijskega načrta pristojnemu ministrstvu glede IKT opreme - na ravni sistemskih administratorjev OOK v delovni skupini za pripravo strokovnih izhodišč sodeluje tudi predstavnik MKL.
<p>2.5 razvoj in načrtovanje občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zbrani so bili podatki za potrebe nadaljnjih analiz stanja lokalnih skupnosti na nivoju občin, kakor tudi demografskih in socialno-ekonomskih kazalcev posameznih območji, ki jih pokrivajo knjižnične mreže posameznih regij.
<p>2.6 izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva s širšega območja OOK</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Izvajanje v letu 2006 oblikovanega regijskega projekta »Mentorstvo v knjižnicah regije«, ki je namenjen mentorstvu na treh nivojih: za novo zaposlene v knjižnici in za študente bibliotekarstva. V tem okviru tudi možnost krajšega usposabljanja novo zaposlenih knjižničarjev iz knjižnic regije v OOK MKL. • V letu 2018 smo izvajali mentorstvo za 9 študentov Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo FF UL. • Nadaljevanje izvajanja programa izmenjave knjižničarskih delavcev med Mariborsko knjižnico in MKL ter projekta Mobilnost kadrov v regiji. • Trimesečni program mobilnosti študentov Erasmus+ za dve študentki z Masarykove univerze iz Brna.
<p>2.7 sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • 6 mesečnih Strokovnih sred v organizaciji Centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo se je udeležilo 464 udeležencev in na njih smo v vlogi predavateljev gostili 47 strokovnjakov (18,5 ur). • Nadaljevanje projekta Rastem s knjigo. V letu 2018 (druga polovica šolskega leta 2017/2018 in prva polovica šolskega leta 2018/2019) nas je obiskalo 3.720 osnovnošolcev (7. razred) in 5.126 srednješolcev (1. letnik) (80 obiskov, 80 ur). • Pri projektu MKL »Poletavci – poletni bralci« je uspešno sodelovalo šest knjižnic območja, štiri so vključene tudi v projekt NajPoletavci (priloga 4). • Koordinacija Slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviz 2017/2018 in 2018/2019. • Izobraževanja za mentorje družinskega branja in vzgojitelje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, mladinske knjižničarje v splošnih knjižnicah ter starše predšolskih otrok smo pripravili predstavitve izkušenj priprave in izvedbe ur pravljic v knjižnici.
<p>2.8 knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov za celotno območje</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Nadaljevanje storitev, ki jih knjižnice območja pripravljamo same ali v sodelovanju s partnerskimi organizacijami (priloga 5).

<ul style="list-style-type: none"> • Uporaba smernic za poenoteno strukturo spletnih strani knjižnic OSR na nekaterih spletnih straneh knjižnic Osrednjeslovenskega območja (Medvode, Vrhnika).
<p>2.9 sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami (brez projektov)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvajali smo program izmenjave strokovnih delavcev med Mariborsko knjižnico in Mestno knjižnico Ljubljana, v letu 2018 je kolega iz Mariborske knjižnice obiskal Mestno knjižnico Ljubljana. • Sodelovanje v delovni skupini za pripravo modela specializiranih knjižničnih centrov (NUK). • Mestna knjižnica aktivno sodeluje z ostalimi osrednjimi območnimi knjižnicami na področju delovanja domoznanskega portala Kamra – predsedovanje nadzornemu odboru. • Udeležba na sestankih in delavnicah koordinacije območnosti v NUK-u (koordinatorjev območnosti, informatikov in domoznancev). • Sodelovanje pri projektu spletnega portala Dobreknjige.si s priporočilno kakovostno literaturo. • Sodelovanje pri konzorcijskih nakupih podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo za potrebe knjižnic območij in izobraževanju uporabnikov za uporabo e-virov. • Omogočanje brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika med vsemi splošnimi knjižnicami na območju celotne Slovenije. • Priprava skupne spletne strani slovenskih splošnih knjižnic. • Koordinacija priprave in izvedbe nacionalnega domoznanskega festivala Domfest 2018.
<p>2.10 mednarodno sodelovanje na območju OOK (cilji, koordinacija ali izvedba, brez projektov in zamejcev)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavili smo trajno sodelovanje s Knjižnicami grada Zagreba in od jeseni 2017 do pomladi 2018 po njihovem vzoru že tretjič pripravili natečaj za kratko literarno zgodbo za mlade metaFORA. • Aktivno smo sodelovali pri projektu NAPLE sister libraries (predvsem z objavami na spletni strani https://sisterlibrariesnaple.wordpress.com/). • Aktivno sodelujemo v NAPLE ebook working group kot nacionalni predstavniki • Sodelovali smo z organizacijo Public Libraries 2020 pri promociji zagovorniškega dogodka Generation Code in širjenju bralnega projekta 60 Books for the Summer v slovenskem okolju.
<p>2.11 usklajevanje in načrtovanje vzdrževanja računalniških sistemov v osrednjih knjižnicah (OK) na območju OOK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z osrednjimi območnimi knjižnicami smo v letu 2018 usklajevali načrte razvoja opreme IKT po slovenskih knjižnicah - usmerjanje k novim tehnologijam in njihovi vpeljavi v ponudbo knjižnic, k novih e-storitvam na podlagi v letu 2014 pripravljenega popisa IKT opreme v knjižnicah osrednjeslovenskega območja.

Učinki in doseženi rezultati:

Nadaljevali smo izobraževanja za knjižničarje regije z internimi izvajalci na področju specialnih znanj. Knjižnicam območja smo tečaje in izobraževanja po konceptu in programu Učnega centra MKL ponudili predvsem na tematiko napredne uporabe orodij za delo s preglednicami in analizo podatkov (MS Excel), napredne uporabe orodij in znanj za učinkovito delo z besedilnimi vsebinami in podatki ter njihove predstavitve (MS Word, oblikovanje tiskovin z orodjem MS Publisher), strategij iskanja knjižničnega gradiva, priprave razstav, oblikovanja tiskovin, knjigoveških znanj in svetovanja za branje. Posebno izpostavljamo delavnico napredovanja v bibliotekarstvu, vsebine s področij e-virov, e-demokracije, e-zakonodaje in e-zdravja, ter predstavitev in promocijo knjižnic na družbenih omrežjih. Pričeli smo s praktičnim usposabljanjem in promocijo vsebin Informacijske točke za e-gradiva javnih oblasti za koordinatorje izvajanja posebnih nalog OOK iz drugih območij Slovenije v okviru Učnega centra MKL, kar je korak k prepoznavanju Učnega centra MKL kot izobraževalnega centra tudi za potrebe usposabljanja za znanja, potrebna za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice. Organizirali smo nacionalni domoznanski festival Domfest, peti po vrsti, z naslovom »Domoznanstvo v lokalni skupnosti – prostor sinergije in sodelovanja«, s čimer smo obeležili tudi Evropsko leto kulturne dediščine 2018. Podrobnejše poročilo je v prilogi 6.

Za slovenske splošne knjižnice smo v sodelovanju s pravno službo Mestne knjižnice Ljubljana pripravili tudi izobraževanje »Varovanje osebnih podatkov«, s CMEPIUS smo gostili brezplačno delavnico za knjižničarje (ne le splošnih knjižnic) iz osrednjeslovenskega območja »Pomoč pri prijavi na razpise ERASMUS+ 2019«. Gostili smo tudi predstavitev »Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice«, ki so jo za slovenske splošne knjižničarje v Mestni knjižnici Ljubljana pripravili člani Delovna skupina za strokovna priporočila splošnih knjižnic pri Nacionalnem svetu za knjižnično dejavnost.

Strokovne srede so nacionalni projekt strokovnega izobraževanja mladinskih in šolskih knjižničarjev in širše zainteresirane strokovne in laične javnosti, ki jih zanima promocija kakovostne mladinske knjige in kakovostnega branja. Potekajo v organizaciji Pionirske – centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo, od leta 1972 vsako drugo sredo v mesecu. V letu 2018 smo s strokovnim posvetovanjem Knjižnica, srce mesta obeležili 70-letnico Pionirske in mladinskega knjižničarstva, na katerem smo osvetlili temeljno poslanstvo mladinskega knjižničarstva. V ta namen smo povabili eminentne strokovnjake z različnih področij znanosti in kulture, ki so spregovorili o pomembnosti prenosa vrednot in vedenja o svetu na mlajše generacije. V 46. ciklu Strokovnih sred so se posvetili rednim izobraževanjem mladinskih in šolskih knjižničarjev, in se poleg rednih tem (ustanove in društva za dobro knjigo, MEGA kviz, Priročnik, Pogovor z dobitniki priznanj zlata hruška), v izobraževalnem delu posvetili predvsem praznovanju 70. obletnice Pionirske in mladinskega knjižničarstva na Slovenskem.

Za knjižničarje območja in širše smo pripravili izobraževanja, delavnice in strokovna predavanja za mentorje družinskega branja/vzgojitelje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, mladinske knjižničarje v splošnih knjižnicah in starše predšolskih otrok (Predstavitev knjižnih novosti za otroke, Kako poiskati knjige za otroke v predšolskem obdobju, Oblike motiviranja za branje v vrtcih in v družinah), kakor tudi predstavitev izkušenj priprave in izvedbe ur pravljic v knjižnici, ki so namenjena mladinskim knjižničarjem tudi ostalih splošnih knjižnic, dijakom v programu izbirnih vsebin oz. interesnih dejavnosti ter študentom, ki v izvajajo ure pravljic.

Posodobljeni so bili podatki za potrebe nadaljnjih analiz stanja lokalnih skupnosti na nivoju občin, kakor tudi demografskih in socialno-ekonomskih kazalcev posameznih območij, ki jih pokrivajo knjižnične mreže posameznih regij, ki bodo, glede na potrebe, podlaga za nadaljnje analize območja OOK.

Z osrednjimi območnimi knjižnicami smo v letu 2018 usklajevali načrte razvoja opreme IKT po slovenskih knjižnicah - usmerjanje k novim tehnologijam in njihovi vpeljavi v ponudbo knjižnic, k novih e-storitvam na podlagi v letu 2014 pripravljenega popisa IKT opreme v knjižnicah osrednjeslovenskega območja.

Na podlagi primerov dobrega odziva strokovne javnosti na v letu 2013 prenovljeno spletno stran MKL smo knjižnicam ponudili smernice za poenoteno strukturo spletnih strani knjižnic OSR, s poudarkom na prilagoditvah spletnih strani za senzorno ovirane uporabnike. Nekatere knjižnice območja so pri prenovi svojih spletnih strani že upoštevale predlagane smernice. Pri tem smo jih opozarjali tudi na pomembnostjo upoštevanja zahtev za dostopnost za slepe, slabovidne kot tudi osebe z motnjo branja glede na določbe Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (UL RS, št. 30/2018) pri načrtovanju novih spletnih strani.

Izboljševanje ponudbe vsebin na spletnih straneh splošnih knjižnic območja smo nadaljevali s projektom. Na vstopnem mestu spletne strani MKL je bila vzpostavljena Infotočke e-gradiv javnih oblasti, ki je tudi v pomoč knjižnicam regije. Namenska podstran je zbir vseh najpomembnejših portalov, spletnih strani in vsebin, ki nudijo dostop do dokumentov ter baz podatkov in e-storitev javnih oblasti, podporo izvajanju e-demokracije v lokalnem okolju ter zagotavljajo komunikacijo državljanov z državnimi in lokalnimi organi. Dopolnjena je z vsebina s področja spletne varnosti, pravne pomoči, podpore podjetništvu in finančnega poslovanja fizičnih oseb v spletnem okolju. Infotočka se redno dopolnjuje, ko so na voljo nove in izboljšane storitve in vsebine, pri posameznih vsebinskih sklopih pa objavljamo tudi najpomembnejše medijske odzive, ki podrobneje opredeljujejo posamezne e-storitve ali e-vsebine, vezane na javne nosilce oblasti. Za uporabo vsebin Infotočke e-gradiv javnih oblasti redno organiziramo seznanitvene predstavitve in izobraževanja, v letu 2018 so bila ta v prvi vrsti namenjena koordinatorjem posebnih nalog slovenskih osrednjih območnih knjižnic.

MKL je bila priključena skupini osmih knjižnic, ki so od oktobra 2017 do junija 2018 v okviru Združenja splošnih knjižnic izvedle pilotni projekt skupne nabave in obdelave knjižničnega gradiva. MKL je izvajala projekt skupaj z Mestno knjižnico Grosuplje, za katero MKL naroča in obdelava del planiranega prirasta Knjižnice Grosuplje pri dveh namensko izbranih dobaviteljih. Pričakovani rezultati projekta so bili:

- opredelitev povečanega obsega dela na izvod oz. na naslov v posameznih postopkih nabave in obdelave: izbor, nakup, dobava, inventarizacija, zaščita in oprema, katalogizacija, distribucija;
- specifikacija dopolnitev sistema COBISS za podporo skupne nabave in obdelave med več knjižnicami,
- specifikacija priporočil za knjižnice z namero sodelovanja v postopkih nabave in obdelave.

Projekt se je formalno izvajal do konca junija, ko je bilo predvideno, da skupina sodelujočih knjižnic odda in evalvira rezultate in uspešnost projekta, ter ugotovi možnosti za morebitno nadaljevanje in nadgrajevanje projekta v skladu z že opravljenimi študijami. Žal je projekt na nacionalni ravni zastal na

omenjeni točki, MKL pa tako od junija 2018 dalje izven okvirov projekta sodeluje z Mestno knjižnico Grosuplje pri skupni nabavi in obdelavi knjižničnega gradiva, saj se obema sodelujočima partnerjema zdi nadaljevanje smiselno.

Knjižnicam regije smo svetovali na celotnem področju knjižnične dejavnosti ter pri načrtovanju lokalnih računalniških omrežij in urejanju lokalnih informacijskih sistemov. V skladu z novim strateškim obdobjem smo aktivno vključevali knjižnice območja v različne projekte MKL. Nadaljevali smo z redno komunikacijo s splošnimi knjižnicami območja, ki je po svoji obliki svetovalne in posvetovalne narave. Sodelovali smo s šolskimi knjižnicami na območju in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake (v obliki mesečnih Strokovnih sred v organizaciji Centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo).

Strokovni javnosti smo predstavili aktivno udeležbo na dogodku ki je v Bruslju (Belgija) potekal v organizaciji Public Libraries 2020 še v letu 2017, kjer smo kot nacionalni predstavnik splošnih knjižnic kolegom iz drugih držav EU predstavili dobre prakse na področju digitalizacije knjižnične dejavnosti v Sloveniji. Sodelovali smo tudi v zagovorniški akciji Meet&Greet s člani Evropskega parlamenta. V letu 2018 pa smo tudi na nacionalni ravni koordinirali projekt 60 Books for Summer (<https://www.mepbooksforsummer.eu/>), kjer preko bralnih priporočil poslancev Evropskega parlamenta promoviramo spoznavanje knjižnih del drugih držav članic Evropske unije.

Nadaljevali smo s projektom priprave skupnega portala splošnih knjižnic (v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper in Osrednjo knjižnico Celje). Začetna faza je bila namenjena analizi stanja, izhodiščem in idejni zasnovi. Oblikovali smo izhodišča za vzpostavitev skupnega portala slovenskih splošnih knjižnic, kjer želimo na enem mestu združiti podatke, vsebine in informacije za različne ciljne skupine (strokovno javnost, splošno javnost, financerje ipd.), ter pridobili zunanega ponudnika za tehnično izvedbo. Portal bo zaživel v letu 2019. Potekalo so dogovori o permanentnejši obliki vzdrževanja vsebinskega koncepta s predvidoma deljenim skrbništvom nad trajnostjo projekta, ki naj bi si ga po vsebinski plati vodila Mariborska knjižnica in finančni Združenje splošnih knjižnic.

Knjižnicam območja nudimo možnost programa mentorstva v osrednji območni knjižnici (OOK), preko katerega se lahko strokovni delavci iz osrednjih knjižnic območja natančneje seznanijo z nalogami OOK, organizacijo in delovanjem OOK ter s storitvami, servisi in dejavnostmi, ki jih kot vzorčne ali nacionalno pomembne razvija OOK. Program mentorstva v osrednji območni knjižnici je namenjen vsem zaposlenim v knjižnicah osrednjeslovenske regije, ki se želijo informirati o nalogah območnosti. Mentorski program je zasnovan v trajanju največ treh delovnih dni in je individualno prilagojen glede na potrebe vsakega posameznega udeleženca. V letu 2018 nobena izmed knjižnic ni izrazila želje po tovrstnem programu za svoje (predvsem novo)zaposlene in kandidate za bibliotekarski izpit.

V letu 2018 je pri projektu MKL »Poletavci – poletni bralci« izmed vseh sodelujočih 16 slovenskih splošnih knjižnic zelo uspešno sodelovalo tudi šest knjižnic območja (Knjižnica Litija, Knjižnica Logatec, Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Knjižnica Medvode, ter v letu 2018 na novo pridruženi Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik in Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica), štiri izmed njih pa so ponovno sodelovale tudi pri projektu NajPoletavci, ki smo ga v MKL pričeli izvajati v letu 2015. Skupno je sodelovalo 2.324 otrok in mladih (2.159 Poletavcev in 165 NajPoletavcev), od tega več kot petina (544) iz knjižnic območja :

- Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica: 49 (49 Poletavcev),
- Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik: 61 (61 Poletavcev),
- Knjižnica Litija: 90 (77 Poletavcev in 13 NajPoletavcev),
- Knjižnica Logatec: 145 (137 Poletavcev in 8 NajPoletavcev),
- Knjižnica Medvode: 79 (72 Poletavcev in 7 NajPoletavcev),
- Cankarjeva knjižnici Vrhnika: 120 (100 Poletavcev in 20 NajPoletavcev).

Pregled števila sodelujočih otrok in mladih pri bralnem projektu Poletavci in NajPoletavci iz knjižnic območja po letih:

Knjižnica	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Knjižnica Domžale	-	-	-	-	-	-	-
Knjižnica Litija	36	38	72	71	71	62	90
Knjižnica F. Balantiča Kamnik	-	-	-	-	-	-	61
Knjižnica Logatec	40	59	77	85	111	116	145
Mestna knjižnica Grosuplje	-	-	-	-	-	-	-
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	29	61	85	86	91	141	120
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica	-	-	-	-	-	-	49
Knjižnica Medvode	39	64	84	67	85	74	79
Skupaj	144	222	318	309	358	393	544

Podrobnejše poročilo o skupnem projektu, kakor tudi po posameznih knjižnicah je v prilogi 4. metaFORA je projekt za spodbujanje ustvarjalnega pisanja in izražanja. Deluje kot poligon za uveljavljanje mladih avtorjev, saj ponuja možnost za izražanje kreativnosti s področja literarnega ustvarjanja. Natečaj, ki smo ga razpisali v sodelovanju s Knjižnicami grada Zagreba, je potekal od 15. novembra 2017 do 15. marca 2018. Namenjen je bil mladim, med 15 in 25 letom. Na natečaj smo prejeli 42 zgodb, ki so sledile elementom fantastike, grozljivke, utopije ali ostalim razvojnim oblikam, ki segajo od pravljic do mitov in futurističnih zgodb. Zaključna prireditev in podelitev nagrad je potekala 20. aprila 2018.

Na portalu Dobreknjige.si poleg Mestne knjižnice Ljubljana sodelujejo skoraj vse (torej osem) knjižnic območja (Knjižnica Domžale, Mestna knjižnica Grosuplje, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Litija, Knjižnica Logatec, Cankarjeva knjižnica Vrhnika in Knjižnica Medvode, trenutno na portalu aktivno ne sodeluje le Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica), s skupno 27 vnašalci vsebin, kar nas uvršča na prvo mesto med vsemi knjižničnimi območji, z največjim prirastom novih zapisov (114), pri številu vpogledov v zapise knjižnic območja v letu 2018 pa z 469.150 ogledi za več kot 230.000 ogledov prekašamo naslednje območje z največ ogledi. Osrednjeslovensko območje je še vedno tisto, ki v skupnem seštevku prinaša največje število zapisov objavljenih na portalu (32,4 % vseh objavljenih), največji prirast zapisov v preteklem letu (27,27 % vseh objavljenih), posledično je tudi največ ogledov zapisov na portalu Dobreknjige.si iz našega območja, tako za leto 2018 (32,9 % vseh ogledov), kakor tudi za celotno obdobje delovanja portala (31,16 % vseh ogledov).

Sodelujemo pri pripravi vseh pomembnejših razvojnih dokumentov in analiz na področju slovenskega splošnega knjižničarstva (npr. pripombe na osnutek Nacionalnega programa za kulturo 2018-2025, Pravilnik o razvidu knjižnic, osnutek Nacionalne strategije za razvoj bralne pismenosti, Strokovna izhodišča za spremembe izvajanja posebnih nalog OOK, itd.), izvajamo odmevne (tudi nacionalne) projekte.

Pripravili in izvedli smo program strokovne izmenjave med MKL in Mariborsko knjižnico, ki se ga je udeležil strokovni delavec Mariborske knjižnice. Izmenjava je trajala tri dni, program pa je bil naravnani na strokovne vsebine po željah udeleženca.

Iz dostopnih podatkov o razvitosti knjižnične dejavnosti na Osrednjeslovenskem območju je moč sklepati, da je območje med najbolj razvitimi, kar je ne nazadnje tudi rezultat uspešnega izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice.

3. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

<p>3.1 načrtovanje in koordinacija pridobivanja domoznanskega gradiva za knjižnice na območju OOK</p> <ul style="list-style-type: none"> Nadaljevali smo s prejetjem, obdelavo, hranjenjem in posredovanjem informacij iz obveznega izvoda na podlagi določil Zakona o obveznem izvodu publikacij (Uradni list RS 69/2006 in 86/2009) ter se aktivno vključevali v pripravo in izvajanje morebitnih normativnih rešitev problematike ravnanja s knjižnično kulturno dediščino. Regiji nudimo tudi okvirne smernice, ki se nanašajo na projekt Bilobilo je nekoč v našem kraju; samo v primeru, da tema ni primerna za projekt, jim s svetovanjem pomagamo pri izboru teme.
<p>3.2 informiranje zavezancev za obvezni izvod</p> <ul style="list-style-type: none"> Dejavnost izvajamo v povezavi s Službo za pridobivanje knjižničnega gradiva v NUK v sklopu svoje redne dejavnosti. Preko kontaktov pri neformalnem pridobivanju raznovrstnih domoznanskih gradiv pri posameznikih, društvih, zavodih, ipd. smo obvestili 114 zavezancev za obvezni izvod glede obveznosti pošiljanja OI v NUK. Povratnih informacij o zavezancih za OI, ki bi jih posredovali v NUK, ni bilo.
<p>3.3 posredovanje informacij o zavezancih za obvezni izvod nacionalni knjižnici</p> <ul style="list-style-type: none"> Strokovne službe knjižnice MKL po potrebi obveščamo pristojne službe nacionalne knjižnice o morebitnih zavezancih za obvezni izvod, ki še niso seznanjeni z ustreznimi postopki in zakonskimi določili.
<p>3.4 seznanjanje uporabnikov z domoznanskimi zbirkami (v sorodnih kulturnih zavodih, zlasti muzejih in arhivih) na območju OOK</p> <ul style="list-style-type: none"> Predstavitve v sklopu Festivala za tretje življenjsko obdobje (s programom v knjižnicah v času trajanja festivala), Dneva MKL in Dneva za Poletavce. Objave na družbenih omrežjih, tako portala Kamre, kakor tudi posameznih knjižnic območja, ki na

<p>portal prispevamo vsebine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Permanentno smo ažurirali seznam potencialnih ustvarjalcev gradiv, primernih za lokalno in območno domoznansko zbirke, naslovnike smo obveščali o naših dejavnostih preko različnih komunikacijskih poti.
<p>3.5 organizacija bibliografske obdelave domoznanskega gradiva s svojega območja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Permanentno spremljanje lokalnih glasil na območju OOK; vključevanje v letu 2014 pripravljeno bibliografijo; na podlagi sestanka knjižnic območja smo se dogovorili za razdelitev pristojnosti za zbiranje in obdelavo domoznanskih serijskih publikacij po osrednjih knjižnicah ter razdelitev popisa člankov znotraj območja osrednjeslovenske regije. • Sodelovali smo v ekspertni skupini za domoznanstvo pri koordinaciji OOK NUK.
<p>3.6 izvajanje normativne kontrole</p> <ul style="list-style-type: none"> • V letu 2018 v sklopu Slovanske knjižnice, Centra za domoznanstvo in specialne humanistične zbirke MKL ni bilo potrebe po redigiranih zapisih, saj smo za potrebe območja dokončno redigirali vse stare zapise že v letu 2014.
<p>3.7 izvajanje digitalizacije na območju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitalizirali smo slovenske knjige iz obdobja 1800 – 1850, zajeta so tudi dela slovenskih avtorjev in prevodi v slovenščino. Izbor smo dopolnili z nemškimi domoznanskimi monografijami iz obdobja 1851 – 1900 in tematskim izborom domoznanskih bibliografij s področja gospodarstva, industrije, verstva in šolstva. Prvotno načrtovani korpus tovarniških časopisov smo zaradi kompleksnosti razreševanja avtorskih pravic prenesli v letu 2019. • Knjižnicam na območju smo v obliki projekta financiranja digitalizacije vsebin za Kamro omogočili, da so z namenskim sredstvi digitalizirale del gradiva lokalnega pomena in ga objavile v obliki ene ali več digitalnih zbirk na portalu Kamra (navedene so v prilogi 7)
<p>3.8 domoznanski projekti (brez digitalizacije, število, naziv, kratek opis)</p>

Učinki in doseženi rezultati:

V letu 2018 so koordinatorji domoznanske dejavnosti iz vseh slovenskih OOK v sodelovanju s koordinacijo izvajanja posebnih nalog OOK pri NUK zbirali podatke o količini digitalnega gradiva, trenutno shranjenega v splošnih knjižnicah za potrebe reševanja vprašanja trajnega ohranjanja digitalnega gradiva s pomočjo Digitalne knjižnice Slovenije.

Vsebinski načrt Kamre za leto 2018 je bil izpolnjen s strani MKL, s strani knjižnic regije pa celo presežen, čemur je botrovalo financiranje projektov digitalizacije vsebin za portal Kamra. Kot rezultat dobrega sodelovanja z regijo smo uporabnikom portala Kamra tako ponudili 19 novih digitalnih zbirk (od tega osem iz MKL) in podzbirk s pripadajočimi 1.573 multimedijskimi elementi (471 iz MKL) (priloga 7). Vsebine, ki jih objavljamo na portalu Kamra, smo promovirali preko sedaj že ustaljenih kanalov. Ker so vsakoletno izobraževanje za vnašalce na portal Kamra pripravili na sedežu glavnega uredništva v Celju, ni bilo potrebe po izvajanju dodatnih delavnic za vnašalce knjižnic regije, smo pa izvedli izobraževanje o vnosu vsebin na portal Kamra za eno od novih vnašalk z območja. Redno smo svetovali in pomagali vnašalcem na območju pri vnosu digitalnih zbirk na portal. Prav tako smo knjižnicam območja pomagali z vnosom vnaprej pripravljenih novic za portal Kamra.

Skozi vse leto smo zbirali spomine in stare fotografije za uporabnike, ki gradivo prinesejo v knjižnico za takojšnjo digitalizacijo. Izbrane vsebine s portala so bile prikazane na LCD prikazovalnikih v knjižnici. Objavljali smo na Twitter profilu Kamre.

Pripravili smo precej odmeven regijski domoznanski natečaj za najboljšo zgodbo z naslovom »Zgodbe mojega kraja: o njegovih ljudeh, zgodovini, naravni in kulturni dediščini« 2018 (priloga 8). V času trajanja natečaja smo prejeli 56 zgodb iz celotne Slovenije, ne samo iz Osrednjeslovenske regije, kot smo pričakovali, saj je bila naša promocija usmerjena predvsem na to regijo. Žirija je izbrala 10 najboljših zgodb, nato pa izmed teh določila prve tri. Nagradili smo vseh 10 zgodb in sicer s knjižnimi nagradami, avtorji najboljših treh zgodb pa so prejeli še dodatne nagrade. Prav tako smo vseh 10 zgodb objavili na spletni strani MKL in na portalu Kamra.

V pomoč pri pripravi zgodb na portalu Kamra je knjižnicam območja služila tudi strojna oprema, kupljena iz sredstev OOK v preteklih letih:

- A4 skener Canon CanoScan LIDE 100,
- A3 skener Epson Expression 10000 XL,
- digitalni fotoaparati Nikon D5000 z objektivom AF-S 18-105mm 1:3.5-5.6,
- stojalo za fotoaparati Velbon Sherpa 600R,

- snemalnik zvoka ZOOM H4n,
- dekodeer ION VCR2PC za digitalizacijo VHS video podatkovnih nosilcev.

Digitalizirali smo slovenske knjig iz obdobja 1800 – 1850, zajeta so tudi dela slovenskih avtorjev in prevodi v slovenščino. Izbor smo dopolnili z nemškimi domoznanskimi monografijami iz obdobja 1851 – 1900 in tematskim izborom domoznanskih bibliografij s področja gospodarstva, industrije, verstva in šolstva. Prvotno načrtovani korpus tovarniških časopisov smo zaradi kompleksnosti razreševanja avtorskih pravic prenesli v letu 2019.

Za vse gradivo smo v sodelovanju s strokovno službo pri NUK v skladu s strokovnimi smernicami pripravili tehnično dokumentacijo za potrebe izvedbe digitalizacije, ki smo jo izvedli s pomočjo zunanjih izvajalcev. Gradivo je v celoti objavljeno na portalu dLib.si. Poseben dogovor z nosilci avtorske pravice o prenosu avtorskih pravic za objavo ni bil potreben, saj je gradivo starejšega datuma. Skupno smo digitalizirali 16.390 strani gradiva, večinoma formata A4, v slovenščini, tudi bohoričici, in nemščini, večinoma nemški gotici. Z digitalizacijo smo omogočili javni dostop v e-obliki do zbirke redkih in dragocenejših publikacij, ki predstavljajo knjižne kulturne spomenike in jih hranimo v fondih Slovanske knjižnice in tako dopolnili zbirko vsebin, ki se navezujejo na zgodovino ljubljanskega območja in širše krajine. Število objavljenih digitalnih dokumentov in skenogramov na portalu dLib.si se redno povečuje, predvsem na račun objav posameznih sklopov izvorno digitalnih vsebin, kompletiranja posameznih korpusov predhodno digitaliziranih vsebin. A vendar, primerjava s preteklimi leti naj bi kazala, kot da naj bi se uporaba gradiv, ki jih na portal dLib.si objavljamo v naši OOK, občutno zmanjšala, vendar tega ni moč preveriti. Statistični podatki dLib eSTATISTIKE žal ponovno ne odražajo primerljivih podatkov s preteklimi leti, saj je Služba za razvoj in upravljanje digitalne knjižnice NUK v letu 2017 bistveno spremenila način beleženja uporabe portala in uvedlo politiko izključevanja avtomatskih spletnih robotov, ki so v pomoč spletnim iskalnikom pri indeksiranju vsebin spletnih vsebin, zapleti pri statističnem beleženju uporabe portala dLib pa so bili prisotni tudi v drugi polovici novembra in celotni december 2018. K spremenjenemu beleženju uporabe vsebin na portalu dLib.si je prispevala še prenova portala in od tod nelogični in nenavadni rezultati, ki tako odstopajo od rezultatov prejšnjih let, ko smo lahko na podlagi statistike ugotavljali vsaj nekakšen trend. K nižji statistiki pa pripomore tudi dejstvo, da so bila digitalizirana gradiva iz naših projektov za leto 2016 na portalu dLib objavljena šele v letu 2018, torej več kot leto dni kasneje kot so bila predana službi, ki skrbi za portal, posledično v tem obdobju njihova uporaba ni bila mogoča, ter z njo morebitna statistika uporabe tega gradiva.

Knjižnicam na območju smo v obliki projekta financiranja digitalizacije vsebin za Kamro omogočili, da so z namenskimi sredstvi digitalizirale del gradiva lokalnega pomena in ga objavile v obliki ene ali več digitalnih zbirk na portalu Kamra. Knjižnica Litija je digitalizirano gradivo lokalnega pomena uvrstila v tri digitalne zbirke: Dve pesmi iz urbarja graščine Slatna, Ivan Cankar – politični kandidat socialnodemokratske stranke 1907 v litijskem okrožju in Čebelarska pravda v Litiji. Knjižnica Logatec je digitalizirala del zapuščine pesnika in fotografa Andreja Žigona, objavila pa je tudi zbirko o tem, kako so nekdanje praznovali. Cankarjeva knjižnica Vrhnika se je lotila digitalizacije fotografske razstave povezane s Cankarjevimi črticami, pripravila pa je tudi digitalno zbirko o načrtovanju ter postavitvi spomenika padlim v prvi svetovni vojni. Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik je pripravila in objavila digitalno zbirko, ki kronološko predstavi zgodovino prireditve Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku, hkrati pa tudi zbirko o Križnikovem pravljicnem festivalu od začetka do danes. Knjižnica Medvode se je odločila digitalizirati del gradiva KUD Pirniče, predvsem njihove promocijske plakate.. Knjižnica Domžale pa je pripravila in objavila digitalno zbirko z naslovom Grad Brdo pri Lukovici z okolico: po poteh pisatelja Janka Kersnika.

V letu 2018 v sklopu Slovanske knjižnice, Centra za domoznanstvo in specialne humanistične zbirke MKL ni bilo potrebe po redigiranih zapisih, saj smo za potrebe območja dokončno redigirali vse stare zapise že v letu 2014, ko smo prenesli domoznanski šifrant iz polja 992 v polje 993. Novih oz. tekočih domoznanskih zapisov ni potrebno redigirati, odkar imamo domoznanski šifrant. Iz vidika katalogizacije, lahko rečemo, da je bil domoznanski šifrant dodeljen 1.261 novim zapisom starega gradiva. Ti zapisi so večinoma članki z domoznansko vsebino iz starih serijskih publikacij, ki so bile že vnesene v katalog kot letniki.

Navajamo, da strokovne službe knjižnice MKL po potrebi obveščamo pristojne službe nacionalne knjižnice o morebitnih zavezancih za obvezni izvod, ki še niso seznanjeni z ustreznimi postopki in zakonskimi določili. Število, ki navajamo glede informiranja zavezancev za obvezni izvod tako predstavlja število naših neformalnih iskanj domoznanskih gradiv, kjer obenem ponudnike vedno obveščamo tudi o dolžnostih iz naslova obveznega izvoda.

Naloge, vezane na ravnanje z obveznim izvodom so usklajene s priporočili in navodili nacionalne knjižnice in tudi potekajo v sodelovanju tako z NUK, kakor tudi ostalimi strokovnimi službami.

Razvitost domoznanske dejavnosti na Osrednjeslovenskem območju, predvsem na področju digitalnega domoznanstva, se glede na podatke in statistike izboljšuje, kar je tudi posledica uspešnega sodelovanja s knjižnicami na območju pri pripravi skupnih projektov na portalih Kamra in dLib.si, kjer se uvrščamo med najbolj uspešna območja.

4. Usmerjanje izločenega (odpisanega) knjižničnega gradiva s svojega območja OOK

4.1 Ali zagotavljate stalno hrambo uradnih publikacij s svojega območja?	DA ☒	NE ☐	
4.2 Ali izvajate usmerjanje izločenega gradiva?	DA ☒	NE ☐	
4.3 Ali hranite za območje OOK pomembno gradivo, izločeno iz splošnih knjižnic na območju OOK?	DA ☒	NE ☐	
4.4 Ali hranite gradivo, ki ima status kulturnega spomenika regionalnega pomena?	DA ☐	NE ☒	gradiva knjižnica nima
4.5 Ali hranite gradivo, ki ima status kulturnega spomenika lokalnega pomena?	DA ☐	NE ☒	gradiva knjižnica nima

V zadnji stolpec navedite razlog, če tega ne izvajate (npr. gradiva knjižnica nima).

<i>Prejeto izločeno (odpisano) gradivo iz OK na območju OOK (navedite knjižnice)</i>
1. Knjižnica Medvode (1 seznam, 1.686 enot)
2. Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (1 seznam, 4.081 enot)
SKUPAJ: 2 seznama (5.767 enot)

Učinki in doseženi rezultati:

Knjižnice regije imamo interne Pravilnike o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva, ki so usklajeni z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva NUK. Knjižnice regije smo se dogovorile o internem postopku obveščanja o izločenem gradivu med knjižnicami regije glede na 13., 14. in 15. člen Navodil NUK.

Za bolj usklajeno izvajanje naloge smo pripravili navodila za postopke usmerjanja izločenega knjižničnega gradiva iz knjižnic osrednjeslovenske regije.

Splošne knjižnice pogosto prejemamo darove bralcev. Le-ti gradiva ne ponudijo tudi nacionalni knjižnici, ki je nacionalni zavezanec za hrambo t. i. slovenike. Knjižnice območja so bile pozvane, da v kolikor knjižnice tovrstnih izvodov knjižničnih darov ne uvrstijo v svoje zbirke, jih lahko v koordinaciji z MKL posredujejo v NUK-ov repozitorij obveznih izvodov, če jih tam še ni.

Podpisana odgovorna oseba izvajalca izjavljam, da so navedeni podatki točni in da je izvedba programa potekala v skladu s pogodbo. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Obvezni prilogi³:

Priloga 1: Poročilo o izvedbi programa izvajanja posebnih nalog OOK

Priloga 2: Finančna zgradba izvedenega programa posebnih nalog OOK

Datum:
14. 2. 2019

žig

Podpis odgovorne osebe:
mag. Teja Zorko

³ K poročilu obvezno priložite izpolnjena zgoraj navedena obrazca.

Posebne priloge⁴ (npr. podrobnejši opisi izvedenih projektov, izdelava strokovnih elaboratov za osrednje knjižnice na območju za potrebe knjižnične dejavnosti npr. širitev knjižnične mreže, vzpostavitev novih izposojevališč, oprema IKT...) so **v nadaljevanju tega obrazca, ne posebej.**

⁴ Na tem obrazcu so priloge sestavni del.

Knjižnica: Mestna knjižnica Ljubljana
Številka pogodbe: 3340-18-091005

Priloga 1: Poročilo o izvedbi programa izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2018

1. ZAGOTAVLJANJE POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA GRADIVA IN INFORMACIJ

1.1 Načrtovani in realizirani prirast v številu naslovov in inventarnih enot

	število naslovov		število enot	
	načrtovano	doseženo	načrtovano	doseženo
A. OBVEZNI IZVOD				
Monografske publikacije		1.215		1.237
Serijske publikacije		628		721
Neknjižno gradivo		59		67
SKUPAJ		1.902		2.025
B. NAKUP				
Monografske publikacije	0	0	0	0
Serijske publikacije	0	0	0	0
Neknjižno gradivo	0	0	0	0
Podatkovne zbirke	3	4	3	4
od tega podatkovne zbirke:				
- nabavljene iz sredstev območnosti, dostopne iz lokacij knjižnic širšega območja	3	4	3	4
- nabavljene iz sredstev območnosti, z dostopom za člane knjižnic širšega območja izven lokacije knjižnic	3	4	3	4
SKUPAJ	0	0	0	0
SKUPAJ A + B		1.902		2.025

1.1.1 Realizirani prirast v številu naslovov po jeziku

	število naslovov	
	slov.	tuji jeziki
A. OBVEZNI IZVOD		
Monografske publikacije	1.092	123
Serijske publikacije	572	56
Neknjižno gradivo	38	21
SKUPAJ	1.702	200
B. NAKUP		
Monografske publikacije	0	0
Serijske publikacije	0	0
Neknjižno gradivo	0	0
Elektronski viri	4	1
od tega elektronski viri:		
- dostopni z lokacije knjižnice	4	1
- z dostopom na daljavo za člane knjižnic širšega območja	4	1
SKUPAJ	4	1
SKUPAJ A + B	1.706	201

1.2 Podatkovne zbirke, ki jih OOK gradi za potrebe območja ali na nacionalnem nivoju (samostojno ali v sodelovanju z drugimi knjižnicami)

	skupaj	prirast
Število vsebinskih enot (gesel), ki so jih knjižnice območja prispevale v biografske podatkovne zbirke	-	-
Število vsebinskih enot (zapisov), ki so jih knjižnice območja prispevale na portal DOBREKNJIGE.SI	882	114
Število objavljenih digitalnih dokumentov z metapodatki na dLib.si za območje	91.016	75
Število objavljenih digitaliziranih strani dokumentov (skenogramov) na dLib.si za območje	255.640	16.390
Število objavljenih digitalnih dokumentov z metapodatki na KAMRI za območje	6.998	1.573
Število objavljenih digitaliziranih strani dokumentov (skenogramov) na KAMRI za območje	12.604	2.057

1.3 Člani ter posredovanje gradiva in informacij

Število prebivalcev območja OOK na dan 1.1. (SURS)		
Število prebivalcev širšega območja OOK na dan 1.1. (SURS)		
Število vseh članov	84.592	
- od tega število članov širšega območja OOK	5.415	
- delež prebivalcev širšega območja v članstvu območne knjižnice (%)	#DEL/0!	
Število izposojenih enot knjižničnega gradiva članom širšega območja	267.058	
Število fizičnih enot gradiva, za končnega uporabnika brezplačno posredovanih po medknjižnični izposoji na območju (aktiva)	1.652	
Število kopij dokumentov, za končnega uporabnika brezplačno posredovanih po medknjižnični izposoji na območju (aktiva)	0	
Število za končnega uporabnika brezplačno elektronsko posredovanih dokumentov na območju (aktiva)	26	
SKUPAJ AKTIVA	1.678	
SKUPAJ IZPOSJOJA IN POSREDOVANJE	268.736	
Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih OOK gradi sama in so pomembni za širše območje OOK - št. vpogledov	-	
Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih OOK gradi sama ali v sodelovanju s knjižnicami na območju - št. vpogledov	-	
Uporaba portala DOBREKNJIGE.SI - št. vpogledov v zapise knjižnic območja	469.150	
Uporaba portala dLib.si - št. vpogledov v vsebinske enote knjižnic območja	984.719	
Uporaba portala Kamra - št. vpogledov v vsebinske enote knjižnic območja	215.923	
Uporaba storitve dostopa na daljavo izven lokacij knjižnice	iz celotnega območja OOK	od tega iz širšega obm. OOK
- število prijav	6.201	3.068
- število članov	525	240
Uporaba storitve dostopa na daljavo iz prostorov knjižnice		
- število prijav	6.201	3.068
- število članov	525	240
Uporaba e-knjig	prevzem	izposoja
- uporaba e-knjig (ponudnika EBSCO)	-	-
- uporaba e-knjig (drugi ponudniki, razen Biblos)	-	-
Prirast 14 enot/1000 prebivalcev	0	
Indeks prirasta	#DEL/0!	

2. STROKOVNA POMOČ KNJIŽNICAM NA OBMOČJU OOK

	število	število ur		
2.1 Tematska svetovanja za območje OOK	[brez 2.1.1, 2.1.2 in 2.1.3]	320		
2.1.1 Strokovno usposabljanje zaposlenih iz knjižnic na območju OOK	929	598		
2.1.2 Promocija območnosti	51			
2.1.3 Sodelovanje z nacionalno knjižnico	2	350		
2.2 Vsebinska opredelitev in izbor projektov (območje OOK, država)				
2.2.1 - lastni projekti OOK za potrebe celotnega območja OOK	23			
2.2.2 - skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi knjižnicami območja	7			
2.2.3 - skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi OOK (nacionalni nivo)	6			
2.2.4 - skupni projekti mednarodnega sodelovanja	7			
2.3 Sodobne informacijske storitve za uporabnike, ki se izvajajo na posameznem območju ali v vsej državi	3			
2.4 Analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti, analize razvojnih potreb glede informacijske tehnologije, rač. sistemov in digitalizacije območju	4	225		
2.5 Razvoj in načrtovanje občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež	1	45		
2.6 Izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva s širšega območja			[vnesite število oseb] 12	[št. ur. na udeležen.] 20
2.7 Sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti	325	210	[vnesite število udelež.] 9.854	
2.8 Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju OOK	2	20		
2.9 Sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami	9	705		
2.10 Koordinacija ali izvedba mednarodnega sodelovanja na območju OOK	4	80		
2.11 Usklajevanje in načrtovanje vzdrževanja računalniških sistemov v osrednjih knjižnicah (OK) na območju OOK	1	10		

3. KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

3.1 Načrtovanje in koordinacija pridobivanja domoznanskega gradiva za knjižnice na območju		[št. knjižnic]
3.2 Informiranje zavezancev za obvezni izvod		[št. zavezancev] 114
3.3 Posredovanje informacij o zavezancih za obvezni izvod nacionalni knjižnici	[število ur]	[št. posredov.]
3.4 Seznanjanje uporabnikov z domoznanskimi zbirkami (v sorodnih kulturnih zavodih, zlasti muzejih in arhivih) na območju OOK	[število oblik] 61	
3.5 Organizacija bibliografske obdelave domoznanskega gradiva s svojega območja	[število organiziranih izobraževanj/ svetovanj] 4	
3.6 Izvajanje normativne kontrole	[število redigiranih zapisov]	
3.7 Izvajanje digitalizacije	[število projektov] 21	
3.8 Domoznanski projekti	[število projektov]	

4. USMERJANJE IZLOČENEGA (ODPISANEGA) KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IZ OBMOČJA

Prejeto izločeno (odpisano) gradivo iz osrednjih knjižnic na območju	št. seznam.	št. enot	št. izbranih enot
SKUPAJ:	2	5.767	0

Datum: 14. 2. 2019

Priloga 2: Finančno poročilo o izvedbi programa posebnih nalog OOK - poročevalsko leto 2018

Izvajanje 27. čl. ZKnj	Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij		Strokovna pomoč knjižnicam območja		Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva		Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja		SKUPAJ MK	Skupaj drugi viri	SKUPAJ	
	Sredstva	MK	Drugi	MK	Drugi	MK	Drugi	MK				Drugi
Stroški dela*			33.325,56		26.674,44					60.000,00		60.000,00
EPZ - delež skupnega obsega ur**	0,00		1,00		1,00			0,00		2,00		2,00
Število oseb, ki opravljajo naloge***	0,00		2,00		2,00			0,00		4,00		4,00
Stroški nakupa gradiva (brez podatkovnih zbirk)	0,00	0,00								0,00	0,00	0,00
Stroški nakupa podatkovnih zbirk	14.500,00	0,00								14.500,00	0,00	14.500,00
Skupaj stroški nakupa knjižničnega gradiva	14.500,00	0,00								14.500,00	0,00	14.500,00
Programski materialni stroški digitalizacije	0,00	0,00	0,00	0,00	10.200,00	0,00	0,00	0,00	10.200,00	0,00	0,00	10.200,00
Stroški izobraževanj	0,00	0,00	1.200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00	0,00	0,00	1.200,00
Stroški medknjižnične izposoje	4.500,00	0,00							4.500,00	0,00	0,00	4.500,00
Drugi programski materialni stroški	0,00	0,00	350,00	0,00	1.550,00	0,00	0,00	0,00	1.900,00	0,00	0,00	1.900,00
Stroški SKUPAJ (po realizaciji)	19.000,00	0,00	34.875,56	0,00	38.424,44	0,00	0,00	0,00	92.300,00	0,00	0,00	92.300,00

* Stroški dela vključujejo: plačni razred, prispevke in davke, ki se nanašajo na delo zaposlenih, regres, dodatke, stroške prevoza na delo in malice.

** Ekvivalent polne zaposlitve (EPZ) je mera števila zaposlenih delavcev v razmerju glede na enega zaposlenega s polnim delovnim časom v enem letu. Primer: V knjižnici so zaposleni trije delavci: dva od njih za četrtino delovnega časa, eden pa za polovični delovni čas. Ekvivalent polne zaposlitve je torej en delavec ($0,25 + 0,25 + 0,50 = 1$).

*** Štejemo število oseb (izraženo v celih številih, brez decimalk). Končna vsota je torej število vseh oseb, ki delajo na posebnih nalogah OOK za območje. Primer za 2,50 EPZ je $0,25 + 1 + 0,50 + 0,25 + 0,50$.

EPZ - delež skupnega obsega ur**	0,00		2,00		2,00		0,00		4,00		4,00
Število oseb, ki opravljajo naloge***	0		2		2		0		4		4

PRILOGA 3: Katalog izobraževanj Učnega centra MKL 2018

http://www.mklj.si/images/dokumenti/splosno/izobrazevanje/izobrazevanje_2018.pdf

PRILOGA 4: Poročilo o projektih Poletavci in NajPoletavci 2018

Zaključno poročilo⁵ projektov Poletavci – poletni bralci in NajPoletavci 2018

1. Namen in cilji

Projekta sta namenjena otrokom in mladim med sedmim in šestnajstim letom starosti. Glavni cilji so:

- spodbujanje bralnih navad v času poletnih počitnic,
- izboljšanje bralnih veščin pri otrocih (začetnikih v branju in pri samostojnih bralcih),
- obiskovanje knjižnice med počitnicami.

2. Rezultati v Mestni knjižnici Ljubljana

Pol ure na dan je trideset dni med počitnicami bralo **732** poletavcev, 21 izmed njih iz tujine (DE-Berlin in IT-Prosek), tri knjige pa je prebralo in svoje vtise na naši spletni strani zabeležilo **81** najpoletavcev.

Leto	Število poletavcev	Število najpoletavcev
2011	375	/
2012	436	/
2013	666	/
2014	782	/
2015	838	67
2016	728	50
2017	673	56
2018	732	81

Tabela 1: Število poletavcev in najpoletavcev v MKL po letih trajanja projekta

3. Sodelujoči

Mestna knjižnica Ljubljana je nosilka projektov, sodelujejo tudi: **Cankarjeva knjižnica Vrhnika**⁶, **Knjižnica A. T. Linhartaradovljica**, Knjižnica Brežice, Knjižnica Črnomelj, Knjižnica dr. Tončka Pretnarja Tržič, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnica Jurij Vega Dol pri Ljubljani, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, **Knjižnica Litija**, **Knjižnica Logatec**, **Knjižnica Medvode**, Knjižnica Miklova hiša Ribnica, Knjižnica Šentjur, **Lavričeva knjižnica Ajdovščina** in Ljudska knjižnica Metlika. Vse sodelujoče knjižnice (v nadaljevanju knjižnice) organiziramo lastne zaključne prireditve v svojem kraju, razen Knjižnice Jurij Vega Dol pri Ljubljani, ki se ob zaključku pridruži Mestni knjižnici Ljubljana.

Pomembno vlogo pri izvedbi projekta imajo tudi učitelji dopolnilnega pouka slovenščine v tujini (Nemčija in Italija), šolski knjižničarji OŠ v lokalnem okolju in donatorji (glej Tabela 5).

4. Izvedene naloge koordinacije

V Mestni knjižnici Ljubljana skrbimo za redno obveščanje vseh kontaktnih oseb iz knjižnic in urejanje medsebojnih administrativnih zadev. Ves čas smo na voljo za svetovanje in se trudimo prilagajati oz. odzvati na pobude, kljub temu da se potrebe vsake knjižnice razlikujejo glede na lokalno okolje, naloge pri izvedbi obeh projektov in notranje delovanje vsake posamezne knjižnice. Kjer je to mogoče, osebno dostavimo naročeno promocijsko gradivo in nagrade, kjer pa to zaradi oddaljenosti ni možno, naročeno gradivo pošljemo po pošti na lastne stroške. Skrbimo za skupno promocijo in se poleg glavne nagrade za poletavce v vseh knjižnicah trudimo pridobiti še ostale nagrade. Skupnega donatorja glavne nagrade za najpoletavce nam tudi letos ni uspelo dobiti, zato se je vsaka knjižnica lahko ponovno samostojno odločila, kaj bo najpoletavcem podarila za glavno nagrado.

⁵ Projekta sledita enakim ciljem, potekata istočasno, zaključek je skupen, zato je zaključno poročilo združeno.

⁶ Projekt Poletavci izvaja 16 knjižnic, NajPoletavci pa 7 knjižnic (knjižnice, označene z odebljenimi črkami). Rezultate Knjižnica Jurij Vega Dol pri Ljubljani prištevamo k Mestni knjižnici Ljubljana.

5. Skupni rezultati

V vseh knjižnicah skupaj smo letošnjim poletavcem in najpoletavcem podelili **2.324** majic in priznanj (2.159 poletavcev in 165 najpoletavcev).

Knjižnica	Št. enot	Št. pol.		Skupaj	Povp.št. pol./enoto	Št. najpol.		Skupaj	Povpr. št. najpol./enoto
		Ž	M			Ž	M		
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	2	47	53	100	50,0	14	6	20	10,0
K. A. T. Linhartaradovljica	11	102	85	187	17,0	11	5	16	1,5
Knjižnica Brežice	3	27	14	41	13,7	/	/	/	/
Knjižnica Črnomelj	2	6	2	8	4,0	/	/	/	/
K. dr. Tončka Pretnarja Tržič	1	72	47	119	119,0	/	/	/	/
K. Jožeta Udoviča Cerknica	4	33	16	49	12,3	/	/	/	/
K. F. Balantiča Kamnik	4	29	32	61	15,3	/	/	/	/
Knjižnica Litija	2	47	30	77	38,5	8	5	13	6,5
Knjižnica Logatec	4	84	53	137	34,3	6	2	8	2,0
Knjižnica Medvode	1	35	37	72	72,0	5	2	7	7,0
K. Miklova hiša Ribnica	3	95	62	157	52,3	/	/	/	/
Knjižnica Šentjur	5	80	25	105	21,0	/	/	/	/
Lavričeva k. Ajdovščina	4	157	109	266	66,5	17	3	20	5,0
Ljudska knjižnica Metlika	1	31	17	48	48,0	/	/	/	/
Mestna knjižnica Ljubljana	28	390	342	732	26,1	55	26	81	2,9
Skupaj	75	1.235	924	2.159	28,8	116	49	165	2,2
Skupaj vseh poletnih bralcev	2.324								

Tabela 2: Število vseh poletnih bralcev v knjižnicah po spolu in povprečje na posamezno enoto

6. Promocija

Cankarjeva knjižnica Vrhnika:

- spletna stran Cankarjeve knjižnice Vrhnika
- Facebook in Instagram Cankarjeve knjižnice Vrhnika
- Naš časopis
- plakati v dislocirani enoti Borovnica in šolskih knjižnicah (OŠ IC in OŠ AMS)

Knjižnica Antona Tomaža Linhartaradovljica:

- www.rad.sik.si in tiskani mesečni programi knjižnice
- Bohinjske novice, številka 7, 6. julij 2018
- Gorjanc, številka 99, 21. junij 2018

Knjižnica Brežice:

- Posavski obzornik, izid 21. junija 2018:
www.posavskiobzornik.si/arhiv-obzornikov/2018/1318; stran 24
- www.posavskiobzornik.si/kultura/poletavci-poletni-bralci
- www.posavskiobzornik.si/kultura/dan-za-poletavce
- www.youtube.com/watch?v=ntnJ3yqg7pE

Knjižnica Črnomelj:

- spletna stran Knjižnice Črnomelj
- Radio Odeon
- Lokalno.si

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič:

- www.facebook.com/knjiznica.trzic: 11. junij, 16. junij, 31. julij, 10. september, 19. september
- Radio Gorenc: 11. junij, 20. september

- www.knjiznica-trzic.si: junij, september
- Tržičan (Letnik 22, št. 7, 1. oktober 2018, str. 8)
- www.trzic.si/doc/obcina-trzican/trzican-7-2018.pdf

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica:

- spletna stran knjižnice
- Radiu 94
- Slivniški pogledi

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik:

- FB profil knjižnice KFBK
- spletna stran knjižnice KFBK

Knjižnica Litija:

- Občan, glasilo Občine Litija in Krajevne novice ter glasilo Občine Šmartno pri Litiji
- Radio Geoss-Radio 1
- mesečni napovednik
- spletna stran Knjižnice Litija in FB profil knjižnice

Knjižnica Logatec:

- Logaške novice, junij 2018, št. 6

Knjižnica Medvode:

- Spletna stran Knjižnice Medvode
- Spletna stran Občine Medvode
- Naša zloženka z vabili na dogodke (junij 2018, julij–avgust 2018, september 2018)
- TV Medvode: Novice med vodami (2x septembra, dostopno na YouTubu)
- Sotočje, lokalno glasilo: junij 2018: Novička o projektu Poletavcih in NajPoletavcih in oktober 2018: članek o prireditvi
- Kam v Medvodah, sep.–okt. 2018 (brošura z dogodki v Občini Medvode)
- e-Medvode, Napovednik in Kulturnik

Knjižnica Miklova hiša:

- Rešeto (maj, junij, julij, avgust in september)
- Odmevi (občine Sodražica – Suhorobar in Loški Potok)
- Radio Univox in Radio 1
- oglasni kozolčki po mestu in vaseh – plakati
- Rkanal+
- prispevek o Poletavcih: www.youtube.com/watch?v=MZ7-q1eslxc
- spletna stran in FB: www.miklovahisa.si/projekti/galerija/poletavci-2018, www.facebook.com/knjiznica.miklovahisa

Knjižnica Šentjur:

- Štajerski val
- Šentjurčan
- FB Knjižnica Šentjur
- Utrip

Lavričeva knjižnica Ajdovščina:

- Radio Robin, Artur Lipovž, 18.6.2018.
- Moja Občina, Alenka Furlan, 20.6.2018.
- Časopis Latnik, 29. 6. 2018, št. 199, str. 20: Poletni knjižnični utrip.
- Radio Koper, 6. 7. 2018, oddaja Dopoldan in pol (ob 10.45), Alenka Furlan: Predstavitev Poletavcev in Najpoletavcev.
- Časopis Latnik, 31. 8. 2018, št. 200, str. 15: Zaključek projekta »Poletavci«.
- Časopis Latnik, 5. 10. 2018, št. 201, str. 25, Alenka Furlan: Dan za poletavce
- www.ajd.sik.si/fb-galerija/?aid1=2044276642284020
- FB Lavričeve knjižnice

Ljudska knjižnica Metlika:

- Belokranjec, september 2018, št.9/XXI

Mestna knjižnica Ljubljana:

- 2018-11-00, Gremo v knjižnico, Ljubljana.si
- 2018-09-21, Dan za Poletavce in NajPoletavce, Dogodkovnik ACS.si (NMSB '18)
- 2018-09-25, Poleti bralo več kot 2.000 otrok, Dnevnik
- 2018-09-15, Od bralnih projektov do zanimivih dogodkov, Delo
- 2018-09-00, Dan za Poletavce in NajPoletavce, Ljubljana.si
- 2018-08-03, Izluščeno: Poletavci in NajPoletavci, Radio Slovenija, Radio.si
- 2018-07-26, Najpoletavci, Delo
- 2018-07-23, Poletni bralni izziv za počitnikarje, Dnevnik
- 2018-07-00, Knjižnica ob vodi tudi to poletje, Ljubljana.si
- 2018-07-00, Poletavci in Najpoletavci so spet v mestu, Ljubljana.si

Predstavitve projekta:

- 2018-03-05: v Knjižnici Brežice
- 2018-03-09: v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica
- 2018-03-13: v Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik

Na projekt smo opozarjali:

- na domači spletni strani in družbenih omrežjih MKL ter zaslonih v knjižnicah,
- na spletnih straneh: Knjigarna Konzorcij, nekatere OŠ v Ljubljani in vse sodelujoče knjižnice,
- s promocijskimi materiali MKL, ki smo jih delili v vseh knjižnicah, sorodnih zavodih, na Dnevu MKL na Stritarjevi ulici in Knjižnici ob vodi (Kopališči Kodeljevo in Kolezija),
- osebno in elektronsko poslovnim partnerjem in morebitnim zainteresiranim organizacijam za sodelovanje ali doniranje.

Posnetki z zaključnih prireditev Mestne knjižnice Ljubljana, ki so dostopni na YouTubeu:

- [Dan za Poletavce in NajPoletavce 2018](#)
- [Dan za Poletavce in NajPoletavce 2017](#)
- [Dan za Poletavce in NajPoletavce 2016](#)
- [Dan za Poletavce in NajPoletavce 2015](#)
- [Dan za Poletavce 2014](#)
- [Zaključna prireditev Poletavci v zaklonišču 2014](#)
- [Poletavci v filmu 2013](#)
- [Poletavci – poletni bralci: Dan za Poletavce 2012](#)

Vse aktivnosti v zvezi s projektom in promocijo branja smo redno objavljali na domači spletni strani ter na našem Facebook profilu.

7. Kratka vsebinska poročila o izvedbi v posameznih knjižnicah

Cankarjeva knjižnica Vrhnika:

Pri projektu Poletavci so sodelovali otroci, stari med (6)7 in 12(13) let, ki so med poletnimi počitnicami trideset dni brali pol ure na dan. Bralni sezname so bili na voljo v knjižnici, v dislocirani enoti v Borovnici, nekaj seznamov so vzele učiteljice in jih razdelile po razredih v OŠ Ivana Cankarja Vrhnika. Na voljo so bili tudi na spletni strani Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

Vsakega bralca, ki je do 11. septembra 2018 (zloženke smo sprejemali vse do konca tega tedna) oddal, s pravilnimi podatki, izpolnjen bralni seznam, smo po elektronski pošti povabili na zaključno prireditev, na kateri so sodelujoči otroci prejeli priznanje, bombone in majico Poletavci – poletni bralci oz. NajPoletavci. Poleg glavne nagrade (športna ura, bon za 10 EUR) smo izžrebali še 13 drugih nagrad, ki smo jih priskrbeli sami oz. dobili s strani sponzorstva MKL (knjižne nagrade, sladkarije, set Talking Tom, beležke, baloni, svinčniki, kresničke, bidoni za vodo) za Poletavce in 1 nagrado za njihove starše (knjižna nagrada, med drugim ponatis Cankarjeve Erotike iz leta 1899). Glavno nagrado je dobil Drejc Pellis Brenčič.

Pri projektu NajPoletavci, kjer smo sodelovali tretjič, so sodelovali najstniki stari med 13 in 16 let. Med poletjem so morali prebrati 3 najstniške romane. Obrazec so prejeli v knjižnici samostojno ali kot prilogo v paketu presenečenja (v katerem so bile zavite 3 knjige), na voljo je bil tudi na naši spletni strani. Tiste, ki so pravočasno vrnili obrazec v knjižnico, smo povabili na zaključno prireditev Dan za Poletavce, ki je bila skupaj s Poletavci. Vsak je prejel majico NajPoletavci in priznanje. Poleg glavne nagrade (bon v vrednosti 30 evr., ki ga je podarila Cankarjeva knjigarna Vrhnika), smo izžrebali še 6 dodatnih nagrad (knjižne nagrade, sladkarije, bidoni za vodo. Glavno nagrado je prejela Rok Žitnik.

Dan za Poletavce smo imeli 21. septembra ob 17. uri. Praznovali smo na košarkarskem igrišču pred našo knjižnico. Letos smo gostili igralca in improvizatorja Miha Brajnika, ki je pripravil humoren nastop. Pomagal je podeliti nagrade, na koncu pa so se posamezniki tudi fotografirali z njim.

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica:

Pred zaključkom šolskega leta smo zgibanke razdelili učencem od 2. do 6. razreda po vseh šolah naših treh občin Bloke, Cerknica, Loška dolina, Anita Leskovec je z novinarko Marušo Mele Pavlin posnela prispevek za Radio 94, po zaključku akcije pa je napisala članek za objavo v Slivniških pogledih in na spletni strani knjižnice. Za zaključno žrebanje je (poleg Mestne knjižnice in Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica) pridobila nagrade petnajstih donatorjev iz lokalnega okolja, izžrebani so bili vsi sodelujoči Poletavci (49). Po pošti smo o zaključni prireditvi obvestili vse sodelujoče, tiste, ki se le-te niso mogli udeležiti, smo z elektronsko pošto obvestili, kje lahko dvignejo majico, priznanje in izžrebano nagrado (nagrade smo odnesli v »njihove« enote knjižnice).

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik:

Projekt smo začeli z uvodno prireditvijo 11. 6. 2018. Gostili smo Žiga X. Gombača in Ivana Mitrevskega s predstavitev njune knjige Moja abeceda. Pravilno izpolnjenih seznamov smo zbrali 61 (v Kamniku: 49, Komendi: 11, Motniku: 1, Šmarci: 0). Zaključno prireditev smo izvedli v soboto, 15. 10. 2018, v Samostanu Mekinje. Gost prireditve je bil Primož Suhodolčan.

Knjižnica Litija:

Na dan zlatih knjig, 17. 9. 2018 smo pripravili Dan za Poletavce. V goste smo povabili Teater Cizamo, ki je nastopil s predstavo Kapitan Glista in Enonogi Jack. V humorni predstavi s hoduljami, žongliranjem in bruhanjem ognja so se otroci in spremljevalci zelo zabavali. Razdelili smo 10 praktičnih nagrad (okvirje za slike, pisarniške potrebščine, knjige ...), uporabili darove sponzorjev in lasten nakup. Za NajPoletavce smo kupili bralno lučko, prejela jo je Julija Ferlan. Pri Poletavcih je bila izžrebana Nika Abulnar, ki je prejela uro.

Knjižnica Logatec:

Projekt Poletavci/NajPoletavci smo tudi letos v Knjižnici Logatec uspešno opravili – odziv je bil zelo dober. Pozna se, da projekt izvajamo že leta in dosežemo veliko število otrok, predvsem Poletavcev. Precej manj odzivni so NajPoletavci. Letos smo tudi zabeležili največji prirast oddanih zloženek v vseh letih, odkar sodelujemo. Pridobili smo kar nekaj lokalnih donatorjev – Aerodium Logatec, Bazeni Logatec, GO Patner, d. o. o. in Založbo Ajda. Število nagrad je bilo temu primerno precej visoko. Zaključno prireditev smo zaradi delovnih sobot okoliških osnovnih šol izvedli šele v začetku oktobra. Prireditve se je udeležilo cca. 125 od 145 sodelujočih Poletavcev in Najpoletavcev, ki so se udeležili predvsem nagradnega žrebanja. Po žrebanju smo organizirali tri delavnice – delavnico afriškega bobnanja z Andrejem Zobaričem, bibliotekarki Urška Orešnik in Veronika Tišler sva pripravili delavnico izdelovanja knjižnih kazal,

imeli pa smo tudi delavnico lesenih nenavadnih sestavljanek s Samom Svetetom. Na naše presenečenje se polovica otrok in staršev delavnic ni udeležila, temveč so prišli le po priznanja in žrebanje nagrad. Ker nagrade niso smisel tega projekta, smo se odločili, da bomo število nagrad naslednje leto precej zmanjšali in dali poudarek na druženju. Glavno nagrado podjetja Hervis je dobil srečni izžrebanec Matija Kermavnar, glavno nagrado lokalnega donatorja Aerodium pa Pika Babič.

Knjižnica Medvode:

Letos smo se projektu s Poletavci pridružili že sedmo leto, z NajPoletavci pa tretjič. Prvič pa sem ga v Knjižnici Medvode vodila Mira Vidic. Imela sem kar nekaj vprašanj in negotovosti, ampak na koncu se je projekt po mojem mnenju odvil odlično. Razdelili smo skoraj 500 zloženek za Poletavce, po šolah sem poslala tudi plakate, o projektu obvestila šolske knjižničarke in otroke za izposojevalnim pultom smo spodbujali k prijavi. Veliko je bilo tudi drugih objav, navedenih pod točko 4. in pričakovala sem nekoliko večji odziv.

Prireditve smo izvedli 22. septembra ob 10. uri. Zabaval nas je Teater Cizamo z zabavno poulično predstavo o Erazmu Predjamskem. Sodelovali so tudi otroci iz publike in si legendo zagotovo zapomnili za vedno. Žal smo morali zaradi vremenskih razmer prireditve izvesti v notranjosti knjižnice. Na začetku prireditve smo navzoče pozdravili vodja projekta Mira Vidic, direktor knjižnice mag. Igor Podbrežnik in župan občine Medvode Nejc Smole. Slednji je mlade bralce pohvalil ter jim čestital za sodelovanje. Obisk na prireditvi je bil dober; prišlo je okrog 75 otrok in 35 odraslih, vendar ne vsi Poletavci in NajPoletavci. Vse, ki so prireditve zamudili, sem osebno poklicala in obvestila o možnosti prevzema vrečke s priznanjem in majico ter morebitni nagradi, ki smo jo izžrebali.

V žrebanju za nagrade smo podelili glavno nagrado (Hervis), dva športna nahrbtnika KM, en večji nahrbtnik KM, štiri vstopnice za Muzej iluzij, dve vstopnici za Hišo eksperimentov, dve vstopnici za Minicity, dve vrečki s praktičnimi nagradami, komplet za šolo Outfit7, bon za Hofer, 15 knjig po izbiri, ki so jih prispevale založbe Učila, Desk, Zala, Celjska Mohorjeva in Epistola ter elektronsko knjigo Biblosa za NajPoletavce. Zahvalili smo se tudi medvoškim sponzorjem in sicer podjetjem Brinox d. o. o., Donit Tesnit d. o. o. in Goričane tovarna papirja Medvode d. d. Vsi Poletavci in NajPoletavci so dobili priznanje in majico. Ob žrebanju je bila prisotna komisija (Marija Rovtar, Vesna Črnčec in Maja Rotar). Športno uro (glavno nagrado) je dobila **Ilinka Jasminka Lumbar Jenič**, ki na prireditvi ni bila prisotna. Nagrado je prevzela v ponedeljek, 24. 9. 2018. Z njo se je ob podelitvi nagrade fotografiral tudi direktor Knjižnice Medvode mag. Igor Podbrežnik. Na prireditvi je bila prisotna tudi Televizija Medvode (z mano so opravili intervju o projektu in prireditvi) ter novinar lokalnega glasila Sotočje, ki je prireditve fotografiral in z mano opravil pogovor pred prireditvijo.

Knjižnici MKL in gospe Eriki Žitko se v svojem imenu in imenu Knjižnice Medvode zahvaljujem za vso podporo in informacije, ki so mi jih nudili.

**PRILOGA 5: Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na
Osrednjeslovenskem območju v letu 2018**

Uporabniki s posebnimi potrebami 2018

Osrednjeslovensko območje

1. Mestna knjižnica Ljubljana

- Potujoča knjižnica, bibliobus je opremljen zдвиžno ploščadjo za uporabnike invalidskih vozičkov; skupno obiskuje 47 postajališč na različnih lokacijah v osmih občinah osrednjeslovenske regije in na območju MOL, ter Inštitut RS za rehabilitacijo - Soča, Center starejših Trnovo, Dom starejših Bokalce in Vič Rudnik ter Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana.
- V okviru izvajanja pravilnika o upravljanju knjižnične zbirke si prizadevamo za izboljšanje kakovosti ponudbe knjižničnega gradiva za posebne potrebe uporabnikov z oblikovanjem posebnih knjižničnih zbirk in virov.
- Članom ponujamo možnost izposoje gradiv, prilagojenih osebam z okvarami vida in možnost uporabe pripomočkov za branje: knjige s povečanim tiskom, izposoja elektronskih lup, zvočne knjige na zgoščenkah, elektronski bralniki (lažji od knjig, z možnostjo povečave črk) in elektronske knjige v slovenskem jeziku (brezplačna izposoja e-knjig v slovenskem jeziku na osebnih elektronskih napravah preko portala Biblos).
- Knjiga na dom je storitev za člane, ki zaradi starosti, dolgotrajne bolezni ali invalidnosti ne morejo obiskati knjižnice. Omogočamo brezplačno dostavo in prevzem knjižničnega gradiva na domu; v letu 2018 smo obiskovali 13 članov, opravili 91 obiskov in na dom prinesli 591 enot gradiva.
- Cankarjevo leto smo praznovali tudi v knjižnicah, pripravili smo 40 različnih dogodkov, prav tako smo leto 2018 posvetili EU letu kulturne dediščine in pripravili več kot 60 dogodkov.
- Za vse, ki se kulturnih dogodkov v naših knjižnicah ne morejo udeležiti, izbrane dogodke posnamemo. V letu 2018 smo posneli 182 avdio oziroma video posnetkov in jih objavili na YouTube profilu MKL.
- Aktivni smo družbenih omrežjih, ki so primerna tudi za osebe z oviranostmi. Spremlja nas že 8.019 sledilcev.
- Ob Festivalu za 3. življenjsko obdobje, ki se je odvijal v septembru 2018 v Cankarjevem domu, smo za spremljevalni program pripravili v knjižnicah dogodke za starejše na področju zdravja, izobraževanja in prostočasnih dejavnosti.
- Sodelovanja z domovi starejših občanov, za katere pripravljamo zbirke knjig in jih izposodimo za daljše obdobje, podarjamo odpisane revije in časnike, vodimo bralne skupine za varovance domov in obiskujemo z bibliobusom (Bežigrad, Trnovo, Dobrova, Fužine, Horjul, Medvode, Vič-Rudnik).
- Knjige kot darove redno oddajamo zavodom, društvom, knjižnicam in posameznikom, ki se zaradi potreb po povečanju zbirk obračajo na nas.
- Pri oblikovanju in izvajanju učnih aktivnosti za uporabnike se osredotočamo na vse starostne skupine in pokrivamo raznolika vsebinska področja: zdravje, finance, znanje jezikov, uporaba elektronskih naprav, računalništvo ipd..
- Igrотеka je naša zbirka z okoli 1.800 igračami in igrami za izposajo na dom, od katerih so nekatere posebej namenjene osebam z oviranostmi za rehabilitacijo po daljših boleznih in poškodbah. Izposojamo jih v Knjižnici dr. France Škerl za Bežigradom .
- Spletna stran knjižnice omogoča samostojne nastavitve za lažje brane: velikost črk, barva ozadja. Za leto 2020 planiramo novo spletno stran, ki bo upoštevala smernice za uporabnike s posebnimi potrebami.
- Članom omogočamo uporabo knjižnice na daljavo in jim ponujamo: (samostojni spletni vpis v knjižnico, ogled izposojenega gradiva, podaljšanje roka izposoje, rezervacijo gradiva, uporabo medknjižnične izposoje, plačilo finančnih dolgov, dostop do e-virov podatkovnih baz).
- V Središču za samostojno učenje skrbimo za dopolnitev učnih gradiv z gradivi, prilagojenimi osebam s posebnimi potrebami (z gibalnimi, vidnimi in s slušnimi ovirami).
- V Centru za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janez Levec sodelavka vodi ustvarjalna in pogovorna srečanja z naslovom: Življenje je zgodba, na temo različnih knjižnih zgodb, prilagojenih varovancem centra.
- Izvajamo organizirana vodenja in spoznavanje knjižnice ter njene ponudbe za tujce iz Azilnega doma, za uporabnike Centra za zdravljenje odvisnih od prepovedanih drog ter vsako leto za učence Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana v okviru projekta Rastem s knjigo, kjer mladi v dar prejmejo knjige.

2. Knjižnica Domžale

V Knjižnici Domžale posebno pozornost namenimo uporabnikom s posebnimi potrebami:

- Izvajamo bralno značko V sožitju s knjigo, ki je namenjena osebam z motnjo v duševnem razvoju (sodelujemo z društvom Sožitje). Poleg rednih mesečnih srečanj v prostorih knjižnice uporabniki doma prebirajo knjige, ki jih pripravijo knjižničarji.
- Izvajamo bralna srečanja (vsakih 14 dni) v domovih upokojencev.
- Za ljudi s slabim vidom (primarno starejši) smo pripravili 4 e-bralnike, predstavili način uporabe in jih dali v uporabo Domu upokojencev Domžale.
- Za stanovalce bližnjih domov upokojencev organiziramo vodstva po večjih razstavah in izvajamo program za ohranjanje kognitivnih sposobnosti. Organiziramo medgeneracijska srečanja, kamor poleg starejših povabimo tudi otroke iz okoliških vrtcev in šol.
- V okviru projekta Teden vseživljenjskega učenja sodelujemo z Andragoškim centrom Slovenije. Projekt v svoj program vključuje dogodke, ki so med drugim namenjeni tudi razvijanju odprtosti ter miroljubnemu in dejavnemu sožitju v skupnosti.
- Omogočamo izposojanje bralnih očal in uporabo elektronske lupe.
- Za naglušne uporabnike smo v dvorani knjižnice namestili indukcijsko zanko.
- Urejamo gradivo za osebe z disleksijo.
- Posebej so označene knjige z večjimi črkami.
- Na oddelku za slovensko leposlovje in na oddelku za otroke in mladino si je mogoče izposoditi zvočne knjige – zgoščenke z brano vsebino, prozo ali poezijo. Zgoščenke je možno poslušati v knjižnici ali pa si jih izposoditi na dom.
- Bolnim in ostarelim omogočamo dostavo knjižničnega gradiva na dom.
- Skupaj z Domom upokojencev Domžale in Kulturnim domom France Bernik izvajamo projekt Alzheimer caffè. Tema je namenjena vsem tistim, ki se srečujejo z demenco.
- Odpisane knjige podarjamo društvom in skupinam, ki skrbijo za socialno šibkejšo.
- Sodelujemo z osnovno šolo Roje, ki jo obiskujejo otroci s posebnimi potrebami. Zanje pripravljamo posebne bibliopedagoške ure.
- Za otroke, ki imajo težave z branjem, in otroke s posebnimi potrebami, izvajamo branje (Tačke berejo) v družbi terapevtskega psa in vodnika.
- Sodelujemo z društvom Verjamem vate, ki je združenje staršev, z izkušnjami in znanjem, otrok z motnjo v telesnem in duševnem razvoju.
- V zbirki hranimo taktilne slikanice ter igrače za slepe in slabovidne otroke.
- V zunanji enoti knjižnice gradimo zbirko družabnih iger in igrač za otroke in odrasle s posebnimi potrebami ter jih izposojamo na dom. Igre so namenjene tudi osebam z oviranostmi za rehabilitacijo po daljših boleznih in poškodbah
- Spletna stran knjižnice je prilagojena uporabnikom s slabšim vidom.
- Sodelujemo z društvom Jesenski cvet, v katerem se srečujejo starejši občani. Skupaj z njimi pripravljamo delavnice.
- Za uporabnike s posebnimi potrebami in starejšo populacijo po dogovoru izvajamo prilagojen program IKT opismenjevanja.
- Sodelujemo z Inštitutom Republike Slovenije za rehabilitacijo in sodelujemo pri zaposlitvah njihovih rehabilitandov.
- Z informacijami o dostopnosti smo se pridružili portalu pridem.si, ki je prvi slovenski imenik namenjen gibalno oviranim.
- Vključeni smo v projekt EU kartica za invalide in imetnikom omogočamo brezplačno članstvo v knjižnici.
- ERGO Lux MP lupe z osvetlitvijo, na katere se lahko pripnejo ERGO Base (distančnik ali podstavek). Branje z lupo in distančnikom je udobnejše, saj ni treba paziti na oddaljenost lupe od teksta.
- Bralne mizice in posebne bralne svetilke.
- Elektronska lupa.
- Povečevalnik zaslonske slike **Dolphin SuperNova Magnifier**.
- Tipkovnica za slabovidne.
- Digitalni predvajalnik zvočnih knjig Daisy, Mp3 knjig in glasbenih CD-jev (Victor Reader Stratus)

3. Mestna knjižnica Grosuplje

- Zbirka gradiva s povečanim tiskom, zvočnimi knjigami, avdiokasete, CD nosilci
- Sodelovanje s prostovoljci, ki izvajajo branje v domu starejših občanov Grosuplje
- Izobraževanje starejših za uporabo IKT
- Sodelovanje z invalidskimi združenji pri zaposlitveni rehabilitaciji
- Praksa dijakov iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino
- Praksa dijakov iz VIZ Višnja Gora
- Odpisane knjige podarimo prostovoljkam, ki izvajajo programe za Rome
- Bibliopedagoške dejavnosti - Sodelovanje z OŠ Brinje – oddelki za otroke s posebnimi potrebami
- Beremo s tačkami
- Sodelovanje z društvom Novi Paradoks
- Povezovanje z Društvom distrofikov Slovenije pri predstavitvi ustvarjalnosti članov iz našega območja (Dobropolje)
- Povezovanje z Društvom paraplegikov ljubljanske pokrajine pri predstavitvi njihove ustvarjalnosti v prostorih knjižnice (Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje)
- Sodelovanje z Želvo (Ivančna Gorica)
- Sodelovanje s Sožitjem (Grosuplje)
- Vključevanje otrok s posebnimi potrebami v dejavnosti
- Z igro do branja za otroke s težavami pri branju
- Zbirka gradiva za dislektike
- Razstave gradiva in pripomočkov za slepe in slabovidne
- Prilagoditev prostorov za invalide (avtomatska vrata, dostop, dvigalo)
- Sodelovanje z Društvom Univerza za tretje življenjsko obdobje
- Sodelovanje pri občinskih projektih Starosti prijazna občina (Grosuplje, Ivančna Gorica)
- Bralni klub Beremo ob kmečki peči za udeležence tretjega življenjskega obdobja
- Bibliopedagoška dejavnost za romske otroke
- Branje v domu za ostarele v Dobropolju

Pripravila: Roža Kek

4. Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik

Uporabnikom s posebnimi potrebami v naši knjižnici namenamo posebno pozornost.

- **bibliopedagoške dejavnosti** za OŠ 27. julij (osnovna šola s prilagojenim programom) in Zavod za usposabljanje invalidne mladine Kamnik (CIRIUS)
- **Drugačne zgodbe v knjižnici:** projekt, ki je namenjen promociji knjige in branja, pripovedovanja, druženja, komuniciranja in medsebojnega sodelovanja z varovanci in varovankami ter njihovimi mentorji in spremljevalci društva Sožitje iz Lok v Tuhinjski dolini. Na ta način skušamo knjige približati ljudem, ki težko ali sploh ne morejo brati, krepimo pa tudi medsebojne odnose in izboljšujemo kakovost življenja ljudi s posebnimi potrebami.
- **obiski in ogledi knjižnice** po dogovoru,
- **kotiček za oklevajoče bralce** (na otroškem oddelku) – v kotičku so dostopne informacije o disleksiji, seznam dostopne literature, sezname knjig za lažje branje za otroke s specifičnimi učnimi motnjami, dislektike oz. tiste, ki neradi berejo. Gradivo, ki je primerno za oklevajoče bralce in za dislektike, imamo posebej označeno s piktogrami. Na voljo so **bralna ravnila**, ki si jih je možno izposoditi tudi na dom.
- Za slabovidne odrasle imamo **leposlovje z večjim tiskom** označeno s **piktogrami**.
- **zvočne knjige na CD ploščah**
- **izposoja BRALNIH OČAL:** uporabniki, ki so doma pozabili očala, pa bi želeli prebrati članek v reviji, poglavje v knjigi ali pa preprosto izbrati gradivo za izposojajo na dom, si lahko izposodijo ustrezna bralna očala pri informatorju.
- **elektronska lupa:** naprava, ki je namenjena vsem slabovidnim uporabnikom in omogoča velike povečave.

- **domača stran** je prilagojena uporabnikom s posebnimi potrebami z možnostjo povečanja prikazanega besedila. Na spletni strani sproti objavljamo priporočila za prilagajanje slepim in slabovidnim. Postavili smo posebno podstran: Za uporabnike s posebnimi potrebami.
- **oznake:** zaradi višinskih in globinskih ovir smo uporabili označevalni material za talne oznake, vodilne linije, poti in stopnišča. Oznake so namenjene starejšim in slabovidnim osebam.
- **steklena vrata** smo označili s barvnimi črkami, tudi rob odpiranja je viden. Vrata avtomatsko odpira senzor. Tekstilne obloge označujejo smeri gibanja.
- **klančine in dvigalo:** knjižnica ima klančino za invalidski voziček pri vhodu kot tudi v drugem nadstropju. Dvigalo omogoča dostop do zgornjih prostorov tudi gibalno oviranim.

Zapisala: Mojca Kosirnik

5. Cankarjeva knjižnica Vrhnika

- Sodelovanje z Varstveno delovnim centrom - tedenski obisk njihovih varovancev, obisk pedagoške delavke v VDC in bralna značka.
- Spletna stran je prilagojena uporabnikom s slabšim vidom (povečava črk s kombinacijo CTRL +).
- Za potrebe slabovidnih uporabnikov imamo eno lupo.
- Do knjižnice je omogočen dostop z dvigalom.
- Možnost izposoje knjig s povečanim tiskom, zvočnih knjig in e-knjig (Biblos).
- Program R. E. A. D. – za otroke, ki težko berejo. Otroci namesto odraslemu berejo terapevtskemu psu (v sodelovanju z društvom Tačke pomagačke).

Pripravila: Sonja Žakelj

6. Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica za uporabnike s posebnimi potrebami organiziramo:

- prevoz gradiva na dom
- sodelovanje, obiskovanje in oskrba z gradivom - Dom starejših Cerknica
- sodelovanje, razstave Varstveno delovni center Cerknica

Pripravila: Marija Hribar

7. Knjižnica Litija

- Omogočamo uporabo in izposajo e-bralnika.
- Gradivo za osebe z disleksijo je na mladinskem oddelku označeno z nalepko in na posebni polici.
- Posebej so označene knjige z večjimi črkami, tako za otroke kot odrasle.
- Na oddelku za slovensko leposlovje in na oddelku za otroke in mladino si je mogoče izposoditi zvočne knjige – zgoščenke z brano vsebino, prozo ali poezijo. Zgoščenke je možno poslušati v knjižnici ali pa si jih izposoditi na dom.
- V Domu upokojencev Tisje izvajamo projekt bralnih uric, enkrat mesečno, projekt izvajamo od leta 2006. Smo skrbniki njihove knjižnice Ob potoku, glede na želje in potrebe stanovalcev doma, gradivo tudi dostavimo v dom.
- V enoti Doma upokojencev Tisje, Šmelcu prav tako enkrat mesečno izvajamo bralne urice, slabovidnim stanovalcem dostavimo zvočne knjige.
- Odpisane knjige podarjamo društvom in skupinam, vrtcem, ki skrbijo za socialno šibkejše.
- Aktivno sodelujemo z osnovno šolo Litija, enoto s prilagojenim programom, ki jo obiskujejo otroci s posebnimi potrebami. Zanje pripravljamo posebne bibliopedagoške ure.
- V Knjižnici Litija smo gostili Tačke pomagačke in sicer v okviru Tačkovega festivala, v letu 2016 sta prišli vodnici s kužkoma v knjižnico Pod kostanji, v park pri KC Litija.
- Sodelujemo z društvom diabetikov Litija/Šmartno, ki v naših prostorih pripravlja srečanja in predavanja.
- Prav tako sodelujemo z društvom invalidov Litija/Šmartno, brezplačno nudimo prostor za njihova predavanja.
- Od decembra 2016 sodelujemo s podjetjem Želva, ki usposablja in zaposluje invalide, saj imamo na polletnem usposabljanju lažjo invalidko, ki pomaga pri opravljenih v knjižnici, kot je zavijanje knjig, pomoč pri pripravi pravljčnih uric (izrezovanje ipd...), urejanje knjižnice, pošte, itd.

- Enkrat mesečno se v prostorih knjižnice srečujejo člani društva Sožitje.
- V sodelovanju z Društvom Univerza za tretje življenjsko obdobje Litija in Šmartno pripravljamo mesečno čajanko s pregledom novosti, pogovorom o aktualnih dogodkih, zanimivostih, predlogih za branje...
- Bolnim in ostarelim nudimo dostavo gradiva na dom.
- Nudimo program IKT opismenjevanja
- Dostop do Knjižnice Litija je za osebe na vozičkih in v vozičkih urejen s klančino, iz smeri železniške postaje. Klančina je tudi pri glavnem vhodu (do nadstropja žal še ne morejo dostopati).
- V Knjižnici Litija je sedež Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Litija in Šmartno, za društvo tiskamo vabila, organiziramo delavnice, srečanja, pomagamo pri administraciji.
- Zaposleni Knjižnice Litija se na potrebe individualno odzivamo, sproti iščemo rešitve za odpravo malih ovir, ki invalidom otežujejo dostop do knjig. Izposojevalec ali informator iz nadstropja dostavi knjige težje gibljivim, slabovidnim pomagamo pri pisanju dokumentov in podobno.

Pripravila: Aleksandra Mavretič

8. Knjižnica Logatec

Prilagoditve za uporabnike s posebnimi potrebami:

- Branje ljudem s posebnimi potrebami – enkrat mesečno knjižnica organizira branje v Zavodu dom Marije in Marte - Karitas Logatec, dom za ostarele.
- Izposoja zvočnih knjig (možna je tudi v vseh treh krajevnih knjižnicah – Rovte, Hotedršica in Vrh Sv. Treh Kraljev).
- Nekaj izvodov knjig za slepe in slabovidne z brajico.
- Izvodi knjig z povečano pisavo imamo v sistemu Cobiss označene s predmetno oznako: leposlovje za slabovidne.
- Didaktična in metodična priporočila za delo z osebami z motnjami branja: V sodelovanju z defektologinjo Tanjo Černe smo oblikovali seznam strokovne literature v tiskani obliki z naslovom: »Seznam priporočene literature za otroke z disleksijo in nasveti za njihove starše«. Na naši spletni strani imamo povezavo na ta seznam pod kazalko: Priporočilni seznam in napotki za dislektike.

9. Knjižnica Medvode

V Knjižnici Medvode imamo za uporabnike s posebnimi potrebami na voljo sledeče:

- Spletna stran knjižnice je prilagojena uporabnikom s slabšim vidom (z možnostjo povečanja besedila),
- v prostorih knjižnice omogočamo izposajo dveh elektronskih lup, dveh tabličnih računalnikov in bralnih očal,
- obisk knjižnice po dogovoru (sodelujemo z društvom Barka in z Društvom upokojencev Medvode; s slednjimi občasno izvajamo medgeneracijske ustvarjalne delavnice).
- Sodelujemo s Centrom za socialno delo:
v Knjižnici Medvode smo v začetku decembra v razstavnem prostoru postavili mizo z lepo ohranjenimi knjižnimi darovi v zvezi s projektom Knjižnice Medvode »S pisano besedo skupaj z vami napolnimo skledo!«. Na ta način (menjava knjige za hrano in higienske pripomočke) zbrane darove smo v začetku januarja predali vodji CSD Šiška, enota Medvode, kjer so jih razdelili pomoči potrebnim družinam v Medvodah. Projekt smo podaljšali do konca februarja, vsekakor pa ga bomo ponovili tudi v letošnjem decembru 2017. Na ta način smo s skupnimi močmi z uporabniki knjižnice družinam v stiski polepšali vsaj nekaj trenutkov.
- Enkrat mesečno prirejamo Medvodkove igralne urice za otroke, ki ne obiskujejo vrtca in še ne hodijo v šolo.
- Uvedli smo oznake s piktogrami (izločili smo knjige zbirke Vid s povečanim tiskom in jih na hrbtni strani označili z znakom očal, posebej so označene tudi knjige z velikimi tiskanimi črkami za najmlajše.
- Za izposajo gradimo zbirko zvočnih knjig, ki zaradi zmanjševanja sredstev raste počasi, prav tako za izposajo omogočamo tudi nekaj knjig za slepe in slabovidne z brajico,
- Dostop invalidom omogoča klančina na glavnem vhodu in avtomatska vrata, ki jih odpira senzor.
- Organiziramo prireditve za vse starostne skupine z raznoliko tematiko,
- enkrat mesečno pripravljamo Knjižne večere, kjer se ob čaju in pecivu družijo predvsem starejši občani,

- v letošnjem letu sodelujemo z zavodom Jelša (center za izobraževanje, usposabljanje in rehabilitacijo), v preteklosti pa smo sodelovali z Želvo (podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov). S tem, ko izvajamo storitev zaposlitvene rehabilitacije, omogočamo njihovim rehabilitantom usposabljanje na delovnem mestu.
- Za naglušne uporabnike smo v prireditvenem prostoru knjižnice namestili indukcijsko zanko,
- zbiramo knjižne darove in jih posredujemo CSD in društvom in skupinam, ki skrbijo za socialno šibkejše (varna hiša, Marinkina knjižnica v Škofji Loki, Dom starejših občanov v Cerkljah,...),
- za starejše uporabnike knjižnice občasno in na njihovo željo izvajamo računalniške delavnice in delavnice za dostop do elektronskih knjig,
- javni uslužbenci Knjižnice Medvode se tudi sprti individualno odzivamo na probleme in potrebe uporabnikov s posebnimi potrebami.
- uvedba dostave gradiva na dom starostnikom, invalidom, slabovidnim, bolnikom, ki okrevajo po operaciji in trajno bolnim osebam (knjiga na dom).

Nadaljnji načrti v zvezi s tem:

- oznaka gradiva za dislektike s piktogrami,
- v kolikor nam bodo omogočala finančna sredstva, nameravamo organizirati tudi učenje slovenščine za tujce
- in izposojajo didaktičnih pripomočkov za starejše.

Pripravila: Jana Krašovec

Ljubljana, 11. 2. 2019

Poročila zbral in uredil Aleš Klemen

PRILOGA 6: Poročilo posveta Domfest 2018

Poročilo: Domfest 2018

Cilji in namen:

- Predstavitev primerov dobrih praks sodelovanja med sorodnimi ustanovami ter lokalnimi društvi na področju domoznanstva.
- Spodbujanje tesnejšega sodelovanja knjižnic z lokalnim okoljem, predvsem sorodnimi ustanovami.

Povzetek:

Mestna knjižnica Ljubljana je 19. oktobra 2018 organizirala 5. festival domoznanstva – Domfest z naslovom »Domoznanstvo v lokalni skupnosti – prostor sinergije in sodelovanja«. Na posvetu smo želeli predvsem predstaviti primere dobre prakse sodelovanja splošnih knjižnic z drugimi deležniki v lokalni skupnosti. K sodelovanju smo povabili knjižnice, ki uspešno sodelujejo z muzeji, arhivi, lokalnimi društvi idr., da predstavijo svoje dobre prakse, hkrati pa tudi predstavnika spletnega portala Museums.si, na katerem objavljajo svoje vsebine predvsem muzeji.

Predstavljenih je bilo 8 referatov:

- Milena Bon (Narodna in univerzitetna knjižnica) in Klaudija Sedar (Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota) sta predstavili del izsledkov analize stanja domoznanske dejavnosti, ki je bila izvedena v letu 2017;
- Mira Petrovič (Knjižnica Ivana Potrča Ptuj) je spregovorila o sodelovanju ptujske knjižnice s sorodnimi kulturnimi ustanovami;
- Svjetlana Ciglar (Knjižnice grada Zagreba) je razlagala o vlogi knjižnice pri formiranju identitete lokalne skupnosti;
- mag. Kristina Košič Humar (Mestna knjižnica Ljubljana) je pripravila prispevek na temo sodelovanja Mestne knjižnice Ljubljana z lokalnimi izobraževalnimi institucijami;
- Sašo Zagoranski (Semantika d.o.o.) je predstavil dokumentacijski sistem Galis in prednosti njegove uporabe za splošne knjižnice;
- Srečko Maček (Osrednja knjižnica Celje) in Karmen Kreže (Medobčinska splošna knjižnica Žalec) sta predstavila primere partnerskega sodelovanja v junih knjižnicah;
- Mateja Kus (Knjižnica Brežice) je predstavila aktivnosti v zvezi Toporišičevim letom;
- mag. Nina Hriberšek Vuk (Mariborska knjižnica) pa je govorila o knjižnici kot aktivni soustvarjalki lokalnega kulturnega dogajanja.

Zbornik posveta je izšel v elektronski obliki, udeleženci posveta pa so prejeli tudi natisnjeno verzijo. V zbornik smo vključili tudi 4 prispevke, ki niso bili predstavljeni na Domfestu kot referati:

- Urška Orešnik: Ponovno oživljene domoznanske zgodbe. Kako z literarnimi natečaji in sodelovanji aktualizirati domoznansko zbirko;
- Milena Glušič: Križnikov pravljичni festival – primer sodelovanja v lokalni skupnosti na področju domoznanstva;
- Sonja Žakelj: Predstavitev krajevnih skupnosti Občine Vrhnika v Cankarjevi knjižnici Vrhnika;
- mag. Tatjana Oblak Milčinski, Nataša Oblak Japelj, Zdenka Obal, Sonja Žakelj: Cankarjevo leto 2018 na Vrhniki.

Na letošnjem Domfestu so bile prvič podeljene Goropevškove nagrade, ki jih podeljuje Zveza bibliotekarskih društev Slovenije za izjemne uspehe na področju domoznanstva in kulturne

dediščine, ki so širšega družbenega pomena in prispevajo k napredku domoznanske dejavnosti v knjižnicah. Gorohevškovo priznanje za leto 2018 je prejela Nataša Kokošinek iz Knjižnice Jesenice za prispevek k razvoju in prepoznavnosti domoznanstva na jeseniškem območju in širše. Gorohevškovo listino pa sta prejela Marjan Breclj iz Nove Gorice za prispevek k razvoju in prepoznavnosti domoznanstva na Goriškem in preko slovenskih nacionalnih meja ter mag. Matjaž Neudauer, direktor Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, za prispevek k razvoju domoznanstva v knjižnici in v slovenskem prostoru ter dvigu njegove prepoznavnosti.

Posveta so se udeležile 103 osebe, kar je za Domfest rekorden dosežek. Evalvacija dogodka priča o precejšnjem splošnem zadovoljstvu udeležencev, saj je bila skupna povprečna ocena 4,44 (najvišja možna ocena je 5,00). Predvsem pa izstopa izredno visoka povprečna ocena, ki kaže zadovoljstvo udeležencev z organizacijo posvetovanja (4,80 od najvišje možne 5,00).

Zbornik posvetovanja je dostopen v e-obliki na spletnem naslovu:
<https://tinyurl.com/zbornikDomfest2018>.

PRILOGA 7: Poročilo o objavljenih spletnih zbirkah knjižnic Osrednjeslovenskega območja na portalu Kamra v letu 2018

Program aktivnosti na področju območnega uredništva portala Kamra 2018

Območno uredništvo

- Udeležili smo se sestanka regijskih urednikov (4. 10. 2018) ter vseslovenskega izobraževalnega srečanja sodelavcev portala Kamra (19. 4. 2018) v Osrednji knjižnici Celje.
- Knjižnicam našega območja smo svetovali pri oblikovanju digitalnih zbirk, vnosu vsebin ter urejanju avtorskih pravic.
- Pripravili in izvedli smo domoznanski natečaj Zgodbe mojega kraja, ki je potekal od 8. februarja do 15. aprila 2018. Načrtovan je bil kot regijski natečaj, vendar je kasneje zaradi velikega zanimanja prerasel v vseslovenskega. Prejeli smo 56 zgodb iz vse Slovenije. Žirija je izbrala 10 najboljših, ki smo jih nagradili z nagradami, prispevanimi s strani donatorjev. Informacije o natečaju ter 10 nagrajenih zgodb smo objavili v obliki [digitalne zbirke](#) na portalu Kamra.

Pridobivanje vsebin in partnerjev

- Objavili smo 31 novic (od tega 21 v MKL), 19 digitalnih zbirk (od tega 8 v MKL) in 1573 multimedijskih elementov (od tega 471 v MKL).
- Dopolnili smo 6 že obstoječih digitalnih zbirk (od tega 2 v MKL).
- Dodali smo 2 partnerski organizaciji (Oddelek za geografijo na FF ter Občina Vrhnika).

Digitalne zbirke, objavljene v letu 2018:

1. [Promet v slovenski prestolnici skozi 20. stoletje](#) (Mestna knjižnica Ljubljana). Kot že sam naslov pove, zbirka obravnava promet in njegove posebnosti v Ljubljani v 20. stoletju. Izpostavlja kolesarje, postreščke in izvoščke ter staro Ljubljansko letališče. Nastala je v okviru projekta Razvoj Ljubljane.
2. [Kako so nekdanj praznike obhajali](#) (Knjižnica Logatec). Zbirka obravnava šege in navade v povezavi s praznovanji oziroma praznik na območju Logatca in okolice.
3. [Dve pesmi iz urbarja graščine Slatna](#) (Knjižnica Litija). V zbirki sta predstavljeni dve pesmi iz urbarja graščine Slatna, ki sta širši slovenski javnosti dokaj neznani.
4. [Josef Suppan in Karel Dežman: ljubljanska župana v letih 1869-1874](#) (Mestna knjižnica Ljubljana). Zbirka je nastala v okviru projekta Znameniti ljubljanski župani in obravnava čas županovanja Josefa Suppana in Karla Dežmana.
5. [Ljubljana med letoma 1967 in 1978: mesto vodita inženirja metalurgije](#) (Mestna knjižnica Ljubljana). Zbirka je nastala v okviru projekta Znameniti ljubljanski župani in obravnava čas županovanja Mihe Košaka in Toneta Koviča.
6. [Zdaj naj sneži, naj brije veter ...](#) (Cankarjeva knjižnica Vrhnika). Zbirka predstavlja fotografsko razstavo v povezavi s Cankarjevimi črticami. Avtorjem fotografij so namreč kot navdih za fotografije služili motivi iz Cankarjevih črtic.
7. [Zgodbe mojega kraja: o njegovih ljudeh, zgodovini, naravni in kulturni dediščini](#) (Mestna knjižnica Ljubljana). Zbirka je nabor nagrajenih prispevkov natečaja za najboljšo zgodbo z domoznansko vsebino.
8. [Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine v izbranih virih Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik](#) (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik). Zbirka kronološko predstavi zgodovino prireditve Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku. Nastala je v okviru projekta Bilo je nekoč v našem kraju.

9. [Križnikov pravljinski festival](#) (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik). Zbirka zelo natančno predstavi Križnikov pravljinski festival od začetka do danes. Nastala je v okviru projekta Bilo je nekoč v našem kraju.
10. [Grad Brdo pri Lukovici z okolico: po poteh pisatelja Janka Kersnika](#) (Knjižnica Domžale). V zbirki je predstavljena zgodovina kraja Lukovica pri Domžalah s poudarkom na zgodovini gradu Brdo pri Lukovici v času rodbine Kersnik. Zbirka je nastala v okviru projekta Bilo je nekoč v našem kraju.
11. [Marjan Rožič na čelu Ljubljane: uresničevanje slogana »Mesto po meri človeka«](#) (Mestna knjižnica Ljubljana). Zbirka je nastala v okviru projekta Znameniti ljubljanski župani in obravnava čas županovanja Marjana Rožiča.
12. [Čebelarska pravda v Litiji](#) (Knjižnica Litija). Zbirka obravnava prvo uspešno ekološko pravdo v Sloveniji, ko so čebelarji tožili topilnico rude zaradi pomora čebel in zmagali. Nastala je v okviru projekta Bilo je nekoč v našem kraju.
13. [Andrej Žigon \(9.1.1952-16.7.2003\)](#) (Knjižnica Logatec). Zbirka obravnava delo pesnika in fotografa Andreja Žigona. Nastala je v okviru projekta Bilo je nekoč v našem kraju.
14. [Kulturno umetniško društvo Pirniče in njegova gledališka dejavnost](#) (Knjižnica Medvode). Zbirka obravnava delo KUD Pirniče ter njihove promocijske plakate. Nastala je v okviru projekta Bilo je nekoč v našem kraju.
15. [Ivan Cankar – politični kandidat socialnodemokratske stranke 1907 v litijskem okrožju](#) (Knjižnica Litija). Zbirka obravnava politično udejstvovanje Ivana Cankarja kot kandidata socialnodemokratske stranke v litijskem okrožju. Nastala je v okviru projekta Bilo je nekoč v našem kraju.
16. [»Ali je mogoče, da se je to zares primerilo?« Spomenik 1. svetovne vojne na Vrhniku](#) (Cankarjeva knjižnica Vrhnika). Zbirka obravnava načrtovanje ter postavitve spomenika padlim v prvi svetovni vojni. Nastala je v okviru projekta Bilo je nekoč v našem kraju.
17. [Kongres Svete alianse v Ljubljani 1821](#) (Mestna knjižnica Ljubljana). Zbirka obravnava kongres Svete alianse v Ljubljani ter dogodke, ki so do njega privedli. Nastala je v okviru projekta Bilo je nekoč v našem kraju.
18. [Peglezen na Poljanski cesti v Ljubljani](#) (Mestna knjižnica Ljubljana). Zbirka predstavi stavbo poimenovano Peglezen, ki stoji na Poljanski cesti 1 v Ljubljani. Nastala je v okviru projekta Razvoj Ljubljane.
19. [Tomáš Garrigue Masaryk \(1850–1937\)](#) (Mestna knjižnica Ljubljana). Zbirka o Masaryku ter njegovi povezavi s Slovenijo je objavljena v angleškem jeziku, saj sta besedilo zanjo pripravili gostujoči študentki iz Slovaške in Češke. Prevod je načrtovan za leto 2019.

Digitalne zbirke, ki so bile v letu 2018 dopolnjene:

1. [Zbirka starih razglednic Knjižnice Logatec](#) (Knjižnica Logatec): 15 MME.
2. [Dr. Andrej Gosar](#) (Knjižnica Logatec): 11 MME.
3. [Spominska obeležja prve svetovne vojne v Litiji, Šmartnem in okolici](#) (Knjižnica Litija): 2 MME.
4. [Matjaž Rolih – knjižničar, pravljničar, domoznanec](#) (Mestna knjižnica Ljubljana): 6 MME (od tega 2 video posnetka ter 1 avdio posnetek).
5. [Arhiv negativov na steklih Oddelka za geografijo](#) (Mestna knjižnica Ljubljana): del besedila, 291 MME.
6. [Obrt, trgovina in industrija v Grosupljem](#) (Mestna knjižnica Grosuplje): 1 podzbirka, 2 MME

Usposabljanje vnašalcev vsebin

Pridobili smo dve novi vnašalki vsebin, iz Knjižnice Domžale ter Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik. Za vnašalko iz Domžal smo pripravili individualno izobraževanje vnosa vsebin na portal Kamra, ki je potekalo 2 uri v prostorih Mestne knjižnice Ljubljana. Vnašalko iz Kamnika je v vnašanje vsebin uvedla stalna vnašalka iz kamniške knjižnice.

Promocija

- 168 objav na Twitter profilu Kamre @PortalKamra, 40 novih sledilcev.
- Izvajali smo promocijo naših novih digitalnih zbirk na profilih družbenih omrežij MKL.
- Portal Kamra smo promovirali tudi v okviru domoznanskega natečaja Zgodbe mojega kraja (v Nedeljskem dnevniku, v glasilu ter na spletni strani MOL, v lokalnih časopisih našega območja, na spletnih straneh namenjenih starejšim, na spletnih straneh knjižnic regije, na displejih LPP itd.). Posebej velja izpostaviti tudi novinarski prispevek v časniku Dnevnik, ki je poročal o natečaju, kjer je bil omenjen tudi portal Kamra.

Datum: 8. 1. 2019Pripravila: Anja Frković Tršan

PRILOGA 8: Poročilo natečaja »Zgodbe mojega kraja: o njegovih ljudeh, zgodovini, naravni in kulturni dediščini« 2018

Poročilo: Natečaj »Zgodbe mojega kraja: o njegovih ljudeh, zgodovini, naravni in kulturni dediščini« 2018

Cilji:

- Povezovanje knjižnic z lokalno skupnostjo.
- Spodbujanje starejših h aktivnosti - kreativnosti in ustvarjanju.
- Zbiranje spominov na vsakdanje življenje nekoč za zanamce ter s tem promoviranje pomembnosti kulturne dediščine.

Povzetek:

Mestna knjižnica Ljubljana je v sodelovanju s knjižnicami Osrednjeslovenske regije pripravila natečaj za najboljšo zgodbo z naslovom Zgodbe mojega kraja: o njegovih ljudeh, zgodovini, naravni in kulturni dediščini, ki je potekal od 8. februarja do 15. aprila 2018. Namenjen je bil vsem, ki so dopolnili 65 let in radi pišejo. Povabili smo jih, da nam do 15. aprila 2018 pošljejo kratko, resnično zgodbo iz preteklosti svojega kraja, najsi gre za zgodbo, katere se spominjajo sami ali pa je njihovo pozornost vzbudila zanimiva pripoved, stare fotografije, zapiski. Sodelovali so lahko z le eno zgodbo, napisano v slovenskem jeziku, ki ni smela presegati 1.600 besed. Oddati jo je bilo mogoče tipkano ali v obliki rokopisa na naslov Mestna knjižnica Ljubljana, Kersnikova 2, 1000 Ljubljana, s pripisom »za natečaj Zgodbe mojega kraja« ali po elektronski pošti na mojkraj@mklj.si. Prispevke je v aprilu in maju 2018 ocenjevala žirija in izbrala deset najboljših, ki so bili nagrajeni s knjižnimi nagradami in objavljeni na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana (www.mklj.si) ter na portalu digitalizirane kulturne dediščine slovenskih pokrajin Kamra (www.kamra.si). Prva tri najboljša dela so bila posebej nagrajena. Pravila in pogoji sodelovanja so bili objavljeni na spletni strani Mestne Knjižnice Ljubljana www.mklj.si.

Člani neformalne delovne skupine za domoznanski natečaj:

- Edita Flegar (Mestna knjižnica Ljubljana),
- Anja Frković Tršan (Mestna knjižnica Ljubljana),
- Milena Glušič (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik),
- Gašper Hudolin (Mestna knjižnica Ljubljana),
- Urška Orešnik (Knjižnica Logatec),
- Barbara Škerl (Mestna knjižnica Ljubljana).

V času trajanja natečaja smo prejeli 56 zgodb iz celotne Slovenije, ne samo iz Osrednjeslovenske regije, kot smo pričakovali, saj je bila naša promocija usmerjena izključno na to regijo. Žirija je imela nalogo izbrati 10 najboljših zgodb, nato pa izmed teh določiti prve tri. Nagradili smo vseh 10 zgodb in sicer s knjižnimi nagradami, avtorji najboljših treh zgodb pa so prejeli še dodatne nagrade. Prav tako smo vseh 10 zgodb objavili na spletni strani MKL in na portalu Kamra.

Nagrajence smo javno razglasili na zaključni prireditvi 24. 5. 2018 v Trubarjevi hiši literature.

1. nagrada - 2 celodnevni vstopnici za obisk Term Snovik: Majda Rupnik (Ljubljana) „Jamski otroci“
2. nagrada - 2 karti za vožnjo z ladjico po Ljubljanici: Maks Starc (Novo mesto) „Jelendol – nekoč in nikoli več“
3. nagrada - 2 vstopnici za obisk Arboretuma Volčji Potok: Janez Faletič (Žirovnica) „Vazarjevo znamenje“

Ostali nagrajenci, uvrščeni med deseterico, ki so prejeli knjižne nagrade (po naključnem vrstnem redu):

- Bojan Jerlah (Ljubljana): *Jožmanova jesen*,
- Francka Premk (Ljubljana): *Nepozabno in neminljivo*,

- Alojz Škerbec (Ljubljana): *Pozabljena postaja*,
- Ivana Cvirn (Sevnica): *Pvaz (Plaz)*,
- Janez Petkovšek (Rovte): *Rastovšk Anže*,
- Mira Karnar (Podgorje pri Slovenj Gradcu): *Pomladna noč in florjančenje*,
- Julijana Drolc (Komenda): *Kopanje gline v Komendi in nekaj spominov na lončarstvo*.

Natečaj so podprli Arboretum Volčji Potok, Beletrina, zavod za založniško dejavnost, Rečni transport, promet po rekah d.o.o., Ljubljana in Terme Snovik.

Promocija

Objave:

2018-05-29 *Natečaj Zgodbe mojega kraja: o pozabljenem Jelendolu in jamskih otrocih* (Dnevnik)

2018-02-06 *Natečaj Zgodbe mojega kraja* (Delo)

2018-02-05 *Najboljša zgodba iz mojega kraja* (GeneracijaPlus)

Na natečaj smo opozarjali:

- na domači spletni strani in družbenih omrežjih MKL,
- na portalu Kamra,
- na spletnih straneh knjižnic regije,
- v občinskih glasilih sodelujočih knjižnic regije,
- s promocijskim gradivom v splošnih knjižnicah,
- osebno in elektronsko (morebitne zainteresirane organizacije za sodelovanje ali doniranje),
- na displejih LPP.